

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj

Sibiu

Hírnapló

Megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket
követő napok kivételével
Dr. VUCHEVICZ ENDRE
vezetésével

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Tímis-Torontali törvényesek bejegyzési száma 83.
(Dos. No. 924/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Szülők és az iskola

Írta: FARAGÓ VILMOS (Aninoasa-Aninósa)

A szülők legfontosabb problémája szeptember hónapban gyermekeik iskolába iratása, járatása. A szülők nevelő munkáját nagyon megkönnyíti az iskola, amely különösen az értelmi és erkölcsi nevelésből veszi ki részét. Sok szülő hiányos műveltsége vagy erkölcsi, majd pedig a megélhetés küzdelmei által való lekötöttség hozta létre az iskola eszméjét. Mivel az iskola szülők helyett a nevelés egy részét végzi, azaz mászóval a szülők nevelőtársa, feltétlenül szükséges, hogy a két nevelő fél között teljes legyen az összhang, vagyis a szülők közreműködjenek az iskolával. A középkor szokása szerint az iskola a templom mellett épült fel, amivel jelezni akarta a keresztyén felfogás az iskola rendkívül fontosságát. A vallásos, hívő keresztyén ember meghajol a templomban hirdettet isteni elvek előtt, de szeretettel fordul az iskola felé is, amely a templom szolgáloja.

Ha a szülők közreműködése hiányzik, akkor haszontalaná teszi az iskola működését, ami a gyermekekre nézve csak kárral járhat. Amely családban férj és feleség nem egyet értenek a gyermeknevelés kérdéseiben, ahol az egyik büntet, a másik ugyanakkor pártfogol, vagy az egyik parancsát a másik tiltja, ott nevelésről szó sem lehet. Hasonló dolog történik, ha szülők és az iskola kölcsönösen lerombolják egymás munkáját. Nagyon szükséges, különösen manapság, hogy a szülők közreműködjenek az iskolával, amikor éppen a szülők panaszkoznak annyit a gyermekeikre, hogy nem képesek kordában tartani őket, az iskola panaszkozik szülőkre, hogy lerontják otthon, amit az iskola épít. Annál is inkább szükséges az iskolával közreműködni, mert ott a nevelés szakemberei tanítanak akik sokszor többéves tapasztalattal rendelkeznek. Hála Istennek keresztyének vagyunk. Az állam törvényei gondoskodnak nemcsak az értelmi, hanem a keresztyén felépült erkölcsi nevelésről is, állami és hitvallásos iskolában egyaránt.

Sok szülő azt hiszi, hogy az egész nevelés nem áll másból, mint hogy a gyermeket beiratják az iskolába, esetleg megveszik neki az irkát és könyvet is és ezzel elintéztnek tekintik a nevelés problémáját. Pedig az iskola csak 3-5 óráig tartja kezei közt a gyermeket, a nap többi részén át a szülők felelősségére tartozik. Hogy a gyermek jóvá lesz-e vagy rosszra, derék emberré lesz-e vagy elkallódik, az jórészt az otthonnak, a családi körnek az atmoszférájától függ s nem kis mértékben attól is, hogy a szülők mennyire és milyen módon segítik az iskolát nevelő munkájában.

Gyakorlatilag a következőkben kell a szülők segítségére az iskola nevelő munkájában; azért mondom, hogy kell, mert véleményem szerint a gyermek jövője szempontjából életbevágóan fontos ez a közreműködés. A szülők már a tankötelezettség előtt ébressék fel az iskola iránti vágyat gyermekeikben s azt később is ápolják. Mondják el az iskolabárárs előnyeit, a tanultság értékét. Sohase beszéljenek az iskola padjáról úgy, mintha az kárpod volna, ahol a tanító megveri s a gyermek rossz szokását majd bittal kiveri.

Az iskolabárárs egész ideje alatt szigorúan kell öröködni, hogy a gyermek mindenféle csekélység miatt egy órát sem mulasszon el, még akkor sem, ha a szülőknek a mulasztásból hasznuk is lenne; például házörzés, dajkálás, tehenek vagy kecskék őrzése, gyümölcsös, disznóölés stb. Azt is számon kell tartani, hogy a kis diák nem csavarogja-e el az iskolát, Szellemi pihenés emimén se adjanak a szülők ónhatalmulag szünetet gyermekeiknek, mert az iskola szellemi túlterhelést soha sem okoz, hanem inkább némely otthon, ahol a gyermekeket iskolai tanulmányaikon kívül nyelvekre, begedüre vagy zongorára tanítják. Igaz, ez is szükséges, de csak módjával s ha a gyermekekben van hajlam. Szellemi túlterhelés által mindig a családi viszonyok szokták a gyermek egészségét megviselni.

A tanuló iskolai felszereléséből semmi se hiányozzék. Azt mondja esetleg valamely szülő erre a követelményre, hogy könnyű ezt leírni, de nehéz megszerezni, mert a tanszer pénzbe kerül. Ezen is lehet segíteni, az apa mondjon le egy-két liter borról s telni fog a gyermek iskolai szükségleteire. Az anya öltöztetése és készítése elő ügy gyermekét, hogy késés nélkül, rendes időben ott lehessen az iskolában, mert különben a büntetéstől való félelem miatt be sem fog menni!

A szülők érdeklődjenek az iskolai feladatok iránt, nézzék át irkát a gyermekeknek és ha képesek rá, kérdezzék ki a leckét, egyről-másról adjanak magyarázatot, vagy felvilágosítást. És ami a legfontosabb, néha-néha kérdezősködni kell a gyermek felől a tanítónál, meg kell

beszélni a tanulással összefüggő nehézségeket, észrevételeket, csakis így lehet jól nevelni.

A gyermek előtt sohasem szabad az iskoláról, vagy a tanító személyéről és munkájáról becsmérlőleg vagy lebecsülőleg beszélni. A tanító is ember, ő sem tökéletes, de legyünk kíméletesek hibáival szemben. A gyermek előtt mindig a tanítónak s ne a gyermeknek adjunk igazat. Ne mindig a tanítóra haragudjunk; a tanító jöttele legtöbbször találobb, mint a szülőé, mert a vérségi kötelék szeretete őt nem befolyásolja. Semmiképpen se nehezteljenek az ő feladatát, ugy is elég munka, de még milyen nagy türelmet igénylő, a különféle természetű és elütő tehetségű tanulóknak összeverődött csapatával banni.

Ne várjanak az iskolától csodát, ne hitessék magukat a szülők abban a reményben, hogy a tanító bölcseséggel teszi gyermekeiket. Nem lesznek ott bölcseségek, hanem képessé nevelik arra, hogy az élet folyamán önművelés és tapasztalat által ki-ki önmaga építhessen a tudás, sőt lángelmesség épületé azon alapra, amelyet szintén az iskolában nyert.

Az iskola tehát nem veszi le a szülők vállairól a gyermekük lelkiért a felelősséget. Az iskola nagyjából csak az értelmet neveli s csak részben az erkölcsöt, ami még nem igazi műveltség, hiszen vannak tudós gonosztvők s tanult gazemberek is. Az igazi műveltség az erkölcsi jóságban és finomságban éri el tetőpontját. Azért a gyermekek mellé a szülőknek az iskola mellett még egy örö-

kös nevelőt is kell szerződtetniük, amely egész életükön át kíséri, óvja őket és ez a nevelő; a hit, a vallás. Az otthon vallásos légkörét nem pótolja semmi. Már az a csekélység, hogy mit lát, mit hall otthon a gyermek... szokás-e ebéd előtt és után imádkozni, a vasárnapot megszentelni, Isten nevét ájtatosan ki-ejteni — mindez egy-egy eszendő eszépp, amely árkot és a gyermeklélek követni. Vagyis nem elég, hogy a szülők gyermekeiket elküldjék az iskolába, templomba, maguknak kell élő keresztyény tanításnak lenniük. Itt nem segít egy pár száraz, általános közlés, magának az apának és anyának kell élő keresztyének, vallásosnak lennie.

Köztudomású dolog, hogy a mostani időben tízszer annyit prédikálnak és tanítanak, mint régen és — régen az emberek mégis tízszer jobbak voltak, mint ma. Ennek oka, hogy ama bizonyos régi jó időben a gyermekek több keresztyéniséget láttak a szüleiktől, mint most... Az apák istenfő szellemét tovább örökölték a fiuk, több volt otthon a családi ima, több volt a gyermekeivel esténként együtt imádkozó édesanya!

Aki jól neveli gyermekét, a saját öre; napjaira nevel támaszt; szíve számára nevel egy soha ki nem száradó örömforrást. Aki jól neveli gyermekét, az ha nem is testül rá millió örökséget, több és nagyobb örökséget hagy rá mindennél — a szülői áldást. Egy német közmondás szerint:

— Eltersegen geht über Berg und Thal
Und findet die Kinder überall...

A szülői áldás hegyen s völgyön átszáll
És a gyermekekre mindenütt rátalál...

Amíg az angolszászok egymással vitatkoznak, a bolsevisták pedig a második arcvonal létesítéséről álmodoznak:

a németek meghódítják Sztalingrádot és újra elsüllyesztettek tizenkilenc hajót

A német csapatok napról-napra mélyebben hatolnak be Sztalingrád városába, melynek egyes részei lángban állanak. Sűrű füst terjeng a házak között, melyekben a bolsevisták elszántan védekeznek. A német gyalogosok, műszaki csapatok, páncélvadászok és gránátosok a zuhogó eső ellenére is állandóan előre dolgozzák magukat. London még nem vesz tudomást Sztalingrád végzetéről, bár elismerik, hogy helyzete tarthatatlan. Angliában a keleti harctér eseményei miatt Dünkirchenre emlékeztető hangulat uralkodik és miközben Moszkvában a második arcvonalról álmodoznak, a kemény harc tovább tart.

Basztóltag hatott az angol közvéleményre az a hivatalos jelentés is, mely szerint olasz rohamegységek behatoltak a gibraltári kikötőbe és ott egy hajót elsüllyesztettek, többet pedig megrongáltak. Az olaszok ezzel behozonyították, hogy ott is urai a Földközi-tengernek, ahol eddig az angolok megközelíthetetlen erődjé, Gibraltár őrzi a bejáratot. Egyik csapás a másik után éri a plutokrata-bolsevista szövetségeket és miközben egymás között sem tudnak megegyezni a hadviselés fontos feladatait illetően, a németek és szövetségeseik diadalokkal előkészítik a végső győzelmet.

A német főhadiszállás legújabb jelentése

A német véderő főparancsnoksága tegnap délután különjelentést adott ki, amely szerint német hadvérszázadok a Karibi-tengeren, az afrikai partok mentén, a Szent Lőrinc folyamán és az északi Jéges-tengeren kemény harcban tizenkilenc ellenséges hajót süllyesztettek el százezer tonna tartalommal. Elsüllyesztettek továbbá egy uszályhajót és három hajót megtorpedóztak.

A délutáni kiadott hivatalos jelentés szerint a német csapatok a Terek folyónál áttörték az ellenséges erősen kiépített állásokat és több magaslati állást foglalták el.

Sztalingrád birtokáért tovább folyik az eredményes harc. A várostól északra az ellenségnél páncélosoktól támogatott heves támadásait a németek visszautasították és a bolsevistáknak súlyos veszteséget okoztak. A német állásokba behatolt ellenséget a légierőtől hathatósan támogatva kiverték és visszavonulásra kényszerítették. Eközben sok foglyot ejtettek és százhusz ellenséges páncélost meg-

semmisítettek. A német légiőrségi egységei tegnap Sztalingrád fölött hetvenhét ellenséges repülőgépet lőttek le.

Német repülőgép a Volga alsó folyása mentén elsüllyesztettek három ellenséges olajtartályhajót és több vasúti csomópontot hatásosan bombáztak.

Voronezsól az ellenség megismételte támadásait, de azokat a német és szövetséges csapatok visszautasították. A szárazföldi hadműveleteket német és olasz repülőegységek hathatósan támogatták.

Északafrikában német és olasz repülőgép jó eredménnyel bombáztak ellenséges csapatösszevonásokat, páncélos gyülekező helyeket és motorizált egységeket.

Angol repülőgép a Keleti tenger fölé repültek, ahol a németek két gépet lelőttek.

Anglia déli partvidékén a németek elsüllyesztettek egy ezeröttszáz tonnás szállítóhajót, négy további pedig bombatalálattal súlyosan megrongáltak.

Földalatti kiserődök Sztalingrád előtt

A Német Távirati Iroda katonai helyről értesül, hogy a német gyalogság a Sztalingrád előtti erődvezetben olyan kiserődökre bukkant, melyek tizenöt méter mélységben a földben voltak elrejtve, jól álcázott lövésekkel és titkos bejáratokkal rendelkeztek. Találtak két emeletes erődöt is. Az egyik ilyen erődben székelt a szovjet csapatparancsnokság. A parancsnok maga elmenekült, de egy ezredes és egész főzskara a németek fogságába jutott.

AZ OLASZ HIVATALOS JELENTÉS

Rómából jelenti a Rador: Az olasz hadsereg főhadiszállása közli, hogy az egyiptomi front déli sza-

Az idő nem mentheti meg a bolsevistákat

Genfből jelenti a Német Távirati Iroda: A pénteki londoni lapok magyarázatokat fűznek moszkvai tudósítóknak a Sztalingrád birtokáért folyó kemény harcokról küldött jelentéseihez. A Times megállapítja, hogy hiba lenne arra gondolni, hogy az „idő” megmentheti a Szovje-et. A lap moszkvai tudósítója megjegyzi, hogy a német légiereő bebizonyította felelősségét a szovjet repülővel szemben. A Daily Telegraph szerint Sztalingrád elvesztése egyúttal a Szovjet támadó erejének egyszersmindenkorra való megsemmisítését jelenheti. A Daily Herald kiemeli, hogy a németek eddig nem tapasztalt elszántsággal küzdenek.

A FINN HIVATALOS JELENTÉS

A karéliei arcvonalon a finnek több szovjet felderítő osztagot vertek vissza és ellenséges osztagokat szétugrasztottak. A déli szakaszon a bolsevisták két-

kszán az ellenséges felderítő egységek támadását visszautasították. A front mögötti részeken az olasz és német repülők bombákkal és géppfegyverekkel támadást intéztek az ellenséges páncélos alakulatok ellen, amelyek súlyos veszteségeket szenvedtek. A heves légi harcokban három brit repülőgépet lelőttek. A Tobruk elleni éjszakai támadás alkalmával az erődítmény légelhárító tüzérége egy ellenséges gépet megsemmisített. A Földközi-tengeren egy torpedóromboló, amely egy hajókaraván védelmét látta el, elsüllyesztett egy ellenséges tengeraltjtárót.

szer is megismételték támadásaikat a finn állások ellen. Az első támadást ellentámadással verték vissza, a második már a tüzéréség és gyalogság tüzelésére állott meg. Az oroszok egyedül ezen a szakaszon háromszáz halottat veszítettek.

A finn tüzéréség több ellenséges géppuskafélszket semmisített meg.

Az északi szakaszon kölcsönös felderítő tevékenység folyt.

A BRITOK AFRIKAI LÉGI VESZTESÉGE

Berlinből jelenti a Rador: Az angolok ama állításával kapcsolatban, mintha Északafrikában a brit repülők szereztek volna meg a légi fölényt, illetékes német katonai körök közölték, hogy a britek május 26-tól szeptember 15-ig a német légiereővel folytatott harcokban 862 repülőgépet veszítettek. Ugyanezen idő alatt a németek vesztesége 253 gépet tesz ki.

Megkezdődött a csata Port Moresby birtokáért

Az angolok csupán a védekezésre szorúlnak

A japánok legutóbbi támadása Port Moresby kikötője ellen irányult, mely igen nagy jelentőségű stratégiai pont, ahonnan a japánok megkezdhetik offenzívájukat Ausztrália ellen. Az ausztráliai főhadiszállás most jelenti, hogy a csata a kikötőért megkezdődött. Az angolok csupán védekezésre szorú-

nak Brit katonai részről megállapítják, hogy a helyzet nagyon kedvezőtlen, mert a japánok már tuljutottak a nehéz terepen és jobb fegyverekkel is rendelkeznek, mint a britek. Eddig a sűrűn szakadó záporos akadályozta a japánokat előnyomulásukban.

Megtörtént százötvenhat kommunistát lövette agyon a németek Franciaországban

Párisból jelenti a Rador: A franciaországi német katonai parancsnokság mellett működő rendőrség és SS alakulatok főnöke rendeletet adott ki, amelyet az összes francia lapok közöltek. Ebben a rendeletben bejelenti az Anglia zsoldjában álló ügynökök és kommunista terroristák elleni megtörtént és biztonsági intézkedéseket. A rendeletben utal arra, hogy német katonákat és francia polgárokat öltek és sebesítettek meg és eme büncselekmények megtörténel.

116 kommunista terroristát lőttek agyon, akiknek részvétele vagy bünrészsége bebizonyult.

Nagyszámu terrorista és kommunista elemek deportáltak. Az esetleges incidensek megakadályozására, amelyek vasárnap a kommunisták által tervezett

tüntetések alkalmával történhetnének a Seine, Oise és Marne kerüle ben, az összes színházak, mozik, kabarék és hasonló nyilvános helyiségek szombat déltől vasárnap éjjelig zárva maradnak. A párisi lapok a rendeletet közölve méltatlankodásuknak adnak kifejezést az angol ügynökök és terroristák által a francia területen elkövetett terroris a cselekmények miatt. A lapok megállapítják,

a német hatóságok nem engedhetik meg, hogy az angol ügynökök és kommunisták büncselekményeikkel megzavarják a rendet és a nyugalmat.

A rendelet éppen ezért csak olyan in'ezkedéseket tartalmaz, amelyek alkalmasak a közrend biztosítására.

Heine, a zsaroló hírlapírók nagymestere

Heine Henrik, a düsseldorfi kereskedőcsalád sarja, aki ifjúkorában kézzel-lábbal tiltakozott az ellen, hogy belőle boltost, vagy bankárt neveljenek, a költői és írói pályára lépett. Általában csak úgy ismerik, hogy szerelmes és gunyoros verseket írt, de azt már kevesen tudják róla, hogy a zsaroló hírlapírók nagymestere volt. Ugyszólván Heine találta föl annak a módját, hogy az újságírást miképpen lehet zsarolásra kihasználni és ezzel iskolát nyitott a zsaroló hírlapíróknak. Számos tanítványa akad, aki mind nagyszerűen utánozta a mestert, sőt sokan közülük felül is múlták.

Harminkét esztendő volt Heine, amikor 1831-ben állandóan megtelepedett Párisban. Odahaza Németországban ugyanis forradalmi eszméi miatt forró lett lábai alatt a talaj és a hatóságok kiutasították német földről. Párisban nemesak versírásból tartotta fenn magát, hanem abból is, hogy mint különböző rémet lapok tudósítója működött. Ezt a körülményt használta föl arra, hogy tudósításait nemesak a kiadóktól kapott sordíjak által tegye gyümölcsözővé, hanem azzal is, hogy cikkeket azokkal a művészekkel, politikusokkal, bankárokkal, gyárosokkal, társadalmi előkelőségekkel, akikről írt, megfizettette. Így találta föl a hírlapi zsarolást. És ha akad olyan ember, aki nem állott kötélnek és nem róta le Heinenak a

követelt sarcot, azt kiméltlenül megtámadta.

Sok zsarolása közül érdekes az, amelyet Liszt Ferenc, a világhírű magyar zongoraművész és zeneszerző ellen megkísérelt.

Liszt Ferenc fiatalabb éveinek jórésztét — mint ismeretes — Párisban töltötte. 1846-ban két hangversenyt hirdetett. Az első nagy sikerrel folyt le és a francia sajtó az egekig magasztalta a zongora lovalló művészt. A második hangverseny előtt Heinetől, akit már néhány éve ismert, a következő sorokat kapta:

— Holnap délután kettő és három között várom magát a lakásomon, drágám. Cikket írtam magáról és azt még a második hangverseny előtt szeretném lapomnak elküldeni. Talán van a cikkben valami, amit maga helyesbíteni kívánna. Jó ha beszélünk a dologról. Barátia Heine.

Heinének abban az időben már nagyon rossz híre volt. Pénzkérdésekben zaklatott neves szerenlő embereket és ha azok nem nyúltak a zsebtükbe, tudósításaiiban érezte velük a nehezteletését. Világosan mondvá: revolverezett. Erről már Liszt is hallott és azért nem minden gyanakvás nélkül készült a játogatásra. Heine csak bárha akkor már betegeskedett, rengeteg pénzre volt szüksége, mert pazarló életmódot folytatott.

Mikor Liszt Ferenc megjelent Heine Henrik lakásán,

Önműködő fogtisztító szer

az az ágyban felve fogadta vendégét. Igen nyájasan fogadta és nyomban a kezébe adta a róla szóló tudósítók kézirátát. Liszt átfutotta az irat és már a vége felé járt, amikor Heine hirtelen megszólalt:

— Ja, igaz, hogy el ne felejtsek valamit. Rossz helyzetben vagyok. Nagyon lekötelezve, ha ezt aláírná.

Ezzel egy előre elkészített és háromezer frankról szóló váltót nyújtott Liszt felé, aki azonban tagadólag intett fejével:

— Nagyon sajnálom. Nem írhatom alá a váltót. Rólam mindenki tudja, hogy szívesen állok rendelkezésére pénzbellel íróknak, művészeknek és másoknak is, de egyetlen bírálómnak sem adhatok pénzt, mert akkor saját magam előtt kellene pirulnom. Ugy festene a dolog, mintha a jó kritikát pénzért ékarnám megvásárolni.

Heine egyszeriben félretette a kedves modort és rideg lett:

— Ugy? Bocssáson meg, hogy zavartam.

Liszt elment. Néhány nap múlva aztán megjelent Heine cikke az egyik nagy németországi újságban. Annyira róla, hogy az elismerést megvásárolja, sőt maga fizeti meg a babárkoszorukat, amelyeket felnyujtanak neki az emelvényre. Üdvözlő költeményeket is irat magáról és azokért díjat fizet. Olyan vakmerő volt Heine, hogy megírta: Liszt neki is kinált pénzt, de nem fogadta el, mert Liszt keze — amely áldozatrész: és könnyen adja a pénzt — olyan gyönyörűen zongorázik, hogy valóban megérdemli a dícséretet.

Heine sohasem tudta megbocsátani Liszt Ferencnek, hogy nem engedte magát megzsarolni.

Heine, aki a következő év februárjában meghalt, akkor már súlyosan beteg volt. Barátai gyűjtést rendeztek számára. Liszt akkor titokban névtelenül nagyobb összeget küldött Heinenak. Erről senki nem tudott és csak Liszt halála után derült ki a dolog amikor Liszt pénzkiadási jegyzékét átnézték.

Egri Bálint.

A zsidókkal kötött bérleti szerződések bejelentési kötelezettsége

Nemrégiben ismertették a zsidó vagyon álcázásának leküzdésére vonatkozó rendelkezéseket a hivatalos lapban szeptember ötödikén megjelent rendelet alapján. Ezt a rendeletet most módosította a hivatalos lap szeptember tizenötödiki számában megjelent újabb rendelkezés. Ez kimondja, hogy a zsidókkal kötött bérleti szerződést csak akkor kell bejelenteni, ha a bérleti helyiséget ipari vagy kereskedelmi célokra használják, illetve átengedményezte a bérlő. Így tehát a zsidókkal kötött lakbérleti szerződésekre nem vonatkozik a rendeletben említett bejelentési kötelezettség.

URANIA sláger-filmszínház, Arad Telefon 12-32

Ma, Előadások 5. 7:30, 9:30.
11:30 kor matiné olcsó helyárakkal
vasárnap. Pompásan összeállított és rendezett végig kacagtató vígjáték

DICK POWEL
ELLEN DREW

a

Karácsony
juliusban

31. számú leonab

gy hónap alatt

Hétszáz postahivatalt, ötszáz vasutállomást és ezer rendőrlaktanyát pusztítottak el Indiában a zendülők

Szaigomból jelenti a Stefani iroda: Augusztus 15-től szeptember 10-ig az indiai brit közigazgatás, mint hírlak, több, mint harminc millió rupia kárt szenvedett. A főbb körzetekben (Uj-Delhi, Kalkutta, B.)

több, mint 700 postahivatalt, 500 vasutállomást és 1000 rendőrlaktanyát elpusztítottak a lázadók.

Emhez hozzászámítandó az a tény, hogy több, mint 5 gyár — a szabotázscselekmények és strájkok következtében — kénytelen volt beszűntetni a munkát.

A britindiai belügyminiszter kijelentésével szemben, — mely szerint a karhatalom által megölt indiai száma négyszázra rugna, — megállapítást nyert, hogy

az áldozatok száma túlhaladta az ötezret is.

A brit kormány erőszakos fellépésének van egy másik következménye is, mely kevésbé látványos, mint az utcai összecsapások, de ép oly ártalmas Anglia érdekei szempontjából. Az a tény ugyanis, hogy

Dalsz—német vezetéssel

Nagyszabású propagandaközpontot szerveznek Rómában az európai ifjúság munkaközösségének megteremtésére

Bécsben, négy napos tanácskozás után, befejezte ülésait az európai ifjúsági nagygyűlés. A zóránnep-ségen számos német vezetőegység is megjelent. Az egyes bizottságok elnökei beszámoltak az elért eredményekről, majd határozatlanul kimondták, hogy a kongresszus propagandabizottsága Rómában ez év októberében ülést tart. Az egyes államok ifju-

sági mozgalmának megismertetése és kölcsönös együttműködése érdekében

Rómában nagy ifjúsági folyóiratot jelentetnek majd meg,

olasz—német vezetéssel és az összes csatlakozott nemzetek képviselőinek szerkesztői bevonásával.

A német ifjúsági vezér szerint a cserkészek világszövetsége Anglia önző céljait szolgálja

Bécsből jelenti a Rador: Axmann német ifjúsági vezér az európai ifjúsági kongresszus záróülésén felszólalt és kijelentette, hogy

az európai fiatalság szövetsége komoly munkaközösség és távol áll a látványos megnyilatkozásoktól.

A szövetség nem áll egyetlen világhatalom szolgálatában sem, hanem az új Európát szolgálja, alap-

szernéje pedig diadalmaskodni fog a cserkészek világszövetsége felett, melyet Anglia vezet és ellenőriz, egyes hasznossági és imperialista célok érdekében.

Axmann befejezésül hangoztatta, hogy Európát nem egy békeszerződés vagy valamely iroda révén, hanem kizárólag az európai fiatalság elitjének vére által lehet újjáalakítani.

„Buiócska” Kinában

Csangkaisek csapatai átvonulásának idejére ártatlan parasztokká változtak át a Kínába beszivárgott kommunista ügynökök és harcosok

Sanghaiból jelenti a Német Távirati Iroda: A japán hadsereg szóvivője összefoglaló beszámolót adott azokról a harcokról, melyek az utóbbi hónapokban a csungkingi központi kormány csapatai és a kínai kommunisták között folytak és közölte, hogy a negyedik kommunista hadsereg alakulatai behatoltak Hopei tartományba, Yangszin vidékére.

Három hónap óta az említett vidéken mintegy 30—40 ezer főből álló kommunista sereg tartózkodott. Csangkaisek tábornagy parancsot adott Hszue Yo tábornoknak, a kilencedik háborus körzet parancs-

nokának, hogy a szóbanforgó kommunista erőket, bármily áldozatokba is kerülne, söpörje el. Hasonló parancsot kapott Tszung Yen tábornok, az ötödik és Non Cseng ábornok, a hatodik csungkingi háborus körzet parancsnoka is.

Hszue Yo tábornok június első napjai óta igyekeznek megsemmisíteni a kommunista erőket, csapatai azonban nagy akadályokba ütköznek, mert a kommunisták a központi kormány csapatainak otttartózkodása idejére átalakultak ártalmatlan parasztokká.

a lakosság megtagadta a további adófizetést és a brit pénzügyi gépezet a gyakorlatban már megbénult.

Ami a tömeges birságokat illeti, melyeket több városra és falura róttak, ezek nem vezetnek egyébre, mint újabb zavargásokra. (Rador). "

GANDHI A BÖRTÖNBEN BETEG LETT

A milánói Corriere della Sera értesülése szerint Gandhi a börtönben súlyosan megbetegedett. A betegségről szóló hírt az indiai brit hatóságok titokban tartották. Gandhi kezelőorvosa kijelentette, hogy a súlyos kimerültség az életét veszélyezteti.

MEGBÉNULT AZ ANGOL KÖZIGAZGATÁS

Genfből jelenti a Német Távirati Iroda: A londoni Daily Telegraph az indiai zavargásokról írott cikkében megállapítja, hogy ezek mérve nagyobb mint eleinte hitték. Egyes tartományokban a hinduknak sikerült megbénítani az egész közigazgatást.

Kiméletlen harc az aroragiók ellen

Az igazságügyminiszterium rendelete értelmében a rimisoara-emesvári ügyészség nagyszabású hadjáratot indít az árdrágitók ellen és az aruuzsora letörése érdekében. A rendszeres és szigorú ellenőrzést ügyészek végzik, akik naponta felülvizsgálják a számukra kijelölt körzetben levő kereskedőket és vállalatokat. Ezenkívül az ügyészségen külön szolgálat létesült, ahol az aruuzsora és árdrágitási ügyekkel kapcsolatban feljelenést lehet tenni. A külön szolgálat élén Tamasoiu Aurel ügyész áll, aki készséggel áll a közönség rendelkezésére komoly feljelentések esetén. A feljelentők neveit az ügyészségen titokban kezelik, hogy ezáltal a feljelentett árdrágitók esetleges kellemetlenkedéseitől megóvják őket. Az árdrágiók elleni harc csak akkor lehet teljes mértékben eredményes, ha a lakosság azt megértéssel támogatja és ezért az ügyészség kéri a közönséget, hogy a saját érdekében is támogassa az ügyészségnek ezt a tevékenységét.

Megjelent a rendelet mely megtiltja a zsidóknak keresztény cseléd tartását

Bucurestiből jelenti a Rador: Antonescu Ion tábornagy-államvezető rendelete értelmében közlik, hogy október elsejével a zsidók nem tarthatnak keresztény cselédet vagy alkalmazottat. Ez a rendelet az egész országban érvényes és kivétel nélkül minden zsidóra vonatkozik. Ilyen cselédet vagy alkalmazottat még közvetve sem vehetnek igénybe, például más cselédjét sem használhatják, nem adhatnak albérletbe szobát egy cselédnek vagy alkalmazottnak, aki végeredményben őket szolgálja, stb. Azokat a zsidókat akik a rendelkezést nem tartják be, a Dnyeszteren túra küldik, míg a románokat, akik a kihágást esetleg lehetővé tennék, munkatáborba utalják.

Bandák megsemmisítése az olaszok által megszállt egykori délszláv területeken

Laibachról jelenti a Rador: Olasz Szlavónia ama körzeteit, amelyekben kommunista bandák garázdálkodtak, az olasz katonaság megtisztította ezektől a bandáktól. Az élet ismét a rendes mederbe terelődött és a falusi lakosság a hátságokkal szoros együttműködésben igyekezik megsemmisíteni az erdőkben bujkáló banditákat, akik még nem kerültek kézre. Több községben tömegsirokat találtak, amelyekbe a banditák meggyilkolt áldozataikat temették. A kommunista banditák leginkább papokat, tanítókat s olyan földműveseket öltek meg, akik nem támogatták őket a bolsevista uralom megvalósításában. A bandák vezetői közül a legtöbbet a harcokban agyonlőtték, vagy foglyul ejtették.

Japán szovjetországi követe jelentést tesz. Tokióból jelenti a Rador: A Domei iroda értesülése szerint az új japán kormány jelentéstétel érdekében Tokióba hívta Funeo Miyagawa követségi tanácsost, aki a Szovjetunióban levő japán követségénél teljesít szolgálatot. Miyagawa valószínűleg szeptember 25-én indul Tokióba.

CORSO premier mozgó (Arad) Telefon 23-64
Egyedüli mozgó nívótt mozgó

Ma, vasárnap!

MILLI DANDOLO az olasz akadémia első díjával kitüntetett regényének filmvátozata

Elbukott egy nő...

ISA MIRANDA, ROS ANO BRAZZI, CLARA MARTINELLI
csodás alakításával

egyesített hirdató a legújabb és legké-

HIREK

Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal:
 1. Piața Brătianu 3. Telefon: 28-10.
Aradon előfizetések, hirdetések és reklámok: Reclama
 hirdetőirodában, Eminescu-utca 8. Telefon: 17-11.
Aradi szerkesztő: Babucșay György.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

**Belföldön kézbesítéssel együtt egy hónapra 110.— lei, negyed-
 évre 330.— lei, fél évre 650.— lei, egész évre 1200.— lei.**
**Magyarországon havonta öt pengő, negyed évre 15.—
 pengő fél évre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.**
 Egyes példány ára hétköznapokon 26 fillér, vasárnap 30
 fillér. Hirdetőknek, közíróknak és közíróknak a
 gyáraknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a
 rendes előfizetési díj kétszerese.

Egy kis tévedés

Egy kis fiu halad előttünk, padon ülő öregek előtt az
 uttszen. Ugy négyeszentő körül lehet és ugyancsak
 erőlködik, mert maga után huz egy hatalmas száraz
 ágat. Hol találta, honnan hozta, nem tudhatjuk. Talán
 lesett valamelyik kocsió az út felsőbb szakaszán. A
 kis fiu nem tudta megmondani, de lényegtelen is. Ha öreg
 anyóka találja meg, bizonyosan azt gondolja magában,
 hogy Isten angyala ejtette ki szánáékosan kezéből az ő
 számára...

A kis fiu ugyancsak erőlködik, mert nehéz a terhe, de
 vidám. Két szemé mint két fekete gyémánt úgy ég és vil-
 ágít kis kölk-arcában, amely egy komoly munka felelős-
 ség: sugározza.

— Hová viszed azt a nagy ágat, fiacskám? — kér-
 dezük tőle és ő vidáman, büszkén felel:

— Anyukának főzni!...

Azzal már lohol is nagy büszkén tovább.

Mondom az ülő társaknak:

— Hátha segítenék neki, nehéz a terhe szegény-
 lének

— Tréfának nem rossz — nevet az egyik.

A másik csóválgatja a fejét.

— Nem a mi tudónknak való már az ilyenek.

Ezzel je is vettük a naprendről a könnyelmű indít-
 ványt és mint ráérő szemlélők tétlenül néztük tovább a
 kis gyermek kilöklését a nagy ággal. Még birja... Erős
 kis kölkök — mondjuk — De most megállt s egy ná-
 lánál jóval idősebb fiúval beszél. Helyesebben nem beszél,
 hanem veszekszik. Az ám, a nagy kamasz el akarja venni
 tőle a szákmányt és ő nem hagyja. Már ráncigálják egy-
 más és az ágat és a közeli járókélek felfigyelnek. Egyik-
 másik már meg is áll, magam is elindulok feléjük. Persze,
 a kamasz erősebb, rövid tusa után fellökte a kicsit. A
 megálló emberek száma pedig folytán nő... A kicsi bömbö-
 lőve sir. Nem tudja szegény, hogy tulajdonképpen ő a
 sokkal erősebb mert a sokadalom körülöttük tömeggé
 egyesül az ő pártján.

Mindaz pillanatok alatt történik. A kamasz sem ve-
 szí észre, hogy egy erős hatalem szorvódott ellene, indulni
 kezd az elrablott ággal. De a tömeg most hirtelen meg-
 mozdul s indulat, mint a vihar, hirtelen bontakozik ki.
 A kamasz könnyű győzelme tetőpontjára a mélybe zu-
 han: ütlegelni kezdik...

Jön a rendőr. A szokásos kérdések. Mindenki beszé-
 ni és magyarázni akar. Többen ajánlkoznak:

— Én mindent láttam, jól el tudom mondani. Ugy
 kezdődött...

A rendőr erősenesen rendet teremt. Megállapítja a
 tényállást, körülnéz. Hol van a lényeg?

— Hol van? hol van?! — rábájják és, az emberek egy-
 más birta mögé néznek, de hiába, mert a kamasz nincs se-
 hol, a sok beszéd alatt megszökött...

— A mindent is — ordít egy mészáros alkatu egyén
 a tömegből — meglógott a büntetés elől...

— Azt mégsem lehet így kímélni! — szállott vitá-
 ba egy kövér hölgy — mert mielőtt megszökött volna,
 alaposan kikapott...

— Az a pár pofon?, az kedvednek büntetés egy ilyen
 nagy büntetés! — méltatlankodik a gyöngébb nem egy má-
 sik osztályos a soványabb fajtából.

Egy öreg ur jogi formába önti a bünt:

— Rablás fényes nappal, az utcan.

— Ötötől tíz estendeig terjedhető börtön — kiáltja
 valaki a tömeg belsejéből gyanus tájékozottsággal.

Vágre észre veszik, hogy a kis fiu még mindig zo-
 kog.

— Miért sírsz, gyermekem? — kérdezi a kövér hölgy
 olyan hangon, hogy nekem a „Megfagyott gyermek” című
 megható költemény jut rögtön eszembe...

A kis fiu könnyövel letörli könnyeit és szepgeve
 így felel:

— Elzavartátok a Józsi, most hogy viszem haza ezt
 a fát egyedül?!

Átlanos megdöbbenés.

— De hiszen! — ordítják minden felől. — De his-
 zen, el akarta venni tőled a fát, verkedtetek!...

— Igen! — kiáltotta haragosan a kis fiu — nem
 akarta megengedni, hogy én is huzzak pedig én talál-
 tam a fát...

— Ki volt az a fiu? — kérdeztem tőle balsejtelem-
 mel.

— Ki lett volna? — felel még mérgesebben az
 apróság — hát bátyám, a Józsi...

Bérczy Lajos (Arad)

— Lezuhant angol repülőgép. Amszterdamból
 felélt a Radar: Londonból hivatalosan közlik, hogy
 Nyugat-Afrika és London közötti utján egy vízirepülő-
 gép lezuhant és elpusztult. Tizenhárom utas és a gép
 hat főnyi személyzete életét veszítette.

SPORTESEMÉNYEK

A labdarugás mai műsora

Ma Román-Kupa nap van, de mindössze kilenc
 mérkőzés van műsoron.

Bocsa Montana - Boksánbányán a Chinezul-
 CAMT a CS Bocsa vendége. Devan a Corvinul - Iancu
 Corvia, míg Braşov-Brassóban a Voina-Locomotiva
 mérkőzés kerül eldöntésre. Ezenkívül Calarasi, Iasi,
 Turnu-Severin, Bucureşti és Roşiori a színhelye a to-
 vábbi Román-Kupa mérkőzéseknél.

Timisoara-Temesvárott két Alexandrrescu-Kup
 mérkőzést tüztek ki az Electrica pályájára: Egyne-
 gyed négy óraker a CFR - Progresul, míg utána öt
 óraker a Banatul - Ripensia találkózót. A Rapid pá-
 lyáján a Bozsák-cég csapata, az UBT a Juventussza
 játszik barátságos mérkőzést öt óraker, míg előzőleg
 a két egyesület ifjúsági csapatai mérkőznek.

Vághy Kálmán a magyar szövetségi kapitány

Az MLSz országos elnöksége egyhangu határo-
 zattal Vághy Kálmánt, a Játékvezetők Testületének
 országos ügyvezetőjét bízta meg a magyar szövetségi
 kapitányi tisztségre feladatának ellátásával, még
 pedig teljes jogkörrel. Az elnökség egyben felkérte
 Vághy Kálmánt, hogy rövid munkatervet dolgozzék
 ki és azt a legközelebbi elnöki ülésen ismertesse.

Vághyt megbízása után megkérdezték, hogy
 milyen nehézségeket lát a magyar válogatott labda-
 rugócsapat összeállításánál. Az új kapitány szerint
 az egyetlen komoly gondot a középszatár kitéle
 okozza. A többi posztokra már határozott elgondol-
 lási vannak. Így nagyra értékeli Szalayt, a Csepel
 balhátvédjét. Szerinte Szücsnek meg kell tanulnia a
 labdát passzolva leadni, vagy ha erre nem képes, ak-
 kor ki kell őt tenni jobbhátvédnek. A kullancs sem

gond ma már. Polgáron kívül egész sor fiatal van
 Debreczeni, az újpesti Mészáros, Telegdy, Máriás stl
 Nincs hiány szélsőfedezetekben sem. Csak két nag-
 tehetséget említ meg a még be nem futottak közül
 Perényit és Lakatot! A korszerű labdarugásban e
 a két pont igen fontos és rögtön a két összekötő után
 következnek. A mai korszerű csapatépítésben ez a négy
 pont a csapat alapja — mondja a kapitány — ezel
 köré kell kiépíteni a válogatottat.

Ezután megkérdezték Vághyt, miben látja
 magyar válogatott legutóbbi hibáit. — Az állókép-
 ség hiányában, no meg bizonyos technikai fogyaté-
 kosságokban. A magyar játékosoknak többet, mé-
 többet kell edzeniük. Általában túlságosan kimé-
 lők, most ugyanis az ellenkező végtébe estek, mint
 portyák korszakában, amikor évi 60-70 mérkőzés
 sel agyondolgoztatták az éljátékosokat.

A Venus csapata megkapta az engedélyt a pozsonyi mérkőzésre

Bucurestiből jelentik, hogy a Venus csapata
 megkapta az engedélyt a pozsonyi vendégszolgákra. Így
 tehát a Venus csapata szeptember 26 és 27-én részt-
 vesz azon a körmérkőzésen, amelyen még a Dresdner
 SC, a Gradjanski és az SK Bratislava jelennek meg.
 A Venus a megfelelő eredmény elérése érdekében
 Negrescuval, Mihailescuval, Dragannal és Ionescu
 Stefannal egészíti ki csapatát. A Venus együttese
 kedden indul Pozsonyba.

A NAC Szolnokon igyekszik megőrizni vezető helyét

A magyar labdarugóbajnokság mai, ötödik for-
 dulójában néhány igen érdekesnek ígérkező találkozó
 van. Kétségtelenül az egyik legérdekesebb mérkőzés
 éppen vicéken lesz, mégpedig Szolnokon, ahol az él-
 lovas NAC szeretné a pontok megszerzésével vezető
 helyét megerősíteni. Ugyancsak érdekesnek ígérke-
 zik a Ferencváros-Gamma, valamint az élcsoport-
 ban tartózkodó két újonc, a Haladás és Vasas mér-
 kőzése is. A mai mérkőzések zárójelben a bajnokság-
 ban elfoglalt helyezések számával a következők:

KolAC (11)—Ujpest (3), Törekvés (13)—
 SalBTC (10), Elektromos (16)—Kispest (14), Fe-
 rencváros (9)—Gamma (5), Haladás (6)—Vasas
 (2), Csenel (7)—DIMSVAG (4), Szolnok (12)—NAC
 (1), Szeged (15)—UAC (8).

Ez a mai sorsolás és most mindenki kíváncsian
 várja, milyen meglepetések adódnak majd ebben a
 fordulóban, mert ezek nélkül már el sem képzelhető
 egy vasárnap a magyar bajnokságban.

— Tiltott műtét miatt letartóztatott orvos. A
 főváros ügyvédség letartóztatta Rosenberg Noe or-
 vosát ak halálos kimenetelű tiltott műtétet hajtott
 végre Van Saanen Jana asszonyon. Az orvos vétkét
 súlyosítja az a körülmény is, hogy nem értesítette
 a mentőket és elkésve szállította az asszonyt a kór-
 házba ahol megmenhették volna az életét.

— Ir harafiak üldözése. Lencsai jelentés szerint Bel-
 fastban az angol hatóságok letartóztattak 360 ir harafit
 és a városból igen sok esendőt elhelyeztek, mert ir érzel-
 meik miatt az angolok nem tartják őket megbízhatóknak.

Iskolai kabátokat, ruhákat fest, tisztít

KNAPP

modernül berendezett vállalata, Arad,
 Str. Brătianu 2-4 sz. (Mimorita-palota) Episcopul
 Radu 10 sz.

A belga uszóbajnokságok eredményei

A belga uszóbajnokságokon a következő eredmé-
 nyek voltak: 100 m gyors: Issele 1:03.8. 200 m: Fis-
 set 2:32. 400 m: Lateur 5:33.4. 1500 m: Balot
 23:00.8. 200 m mell: Heuvelmans 2:58. 100 m hát
 De Vleminck 1:14.6. 4×200 m: Bruggsche Zwem Club
 10:30. Női számok: 100 m gyors: Marien 1:11.3. 40
 m: Caroen 5:49.4. 4×100 m: Zwem Club Olympi
 5:12.2. 200 m mell: Vanderkerckove 3:05.6. 100 m hát
 Keteleer 1:25.2.

Az oslói nemzetközi atlétikai verseny eredményei

Az oslói nemzetközi atlétikai verseny néhány
 eredményéről már megemlékeztünk, most a részletek
 eredményeiket közöljük:

100 m: Osendarp 10.6. 400 m: Fromme 49.9
 800 m: Seibert 1:57. 3000 m: Syring 8:39.8. 5000 m
 Syring 15:02.8. Távulgrás: Wagemanns 731. Súly-
 lökés: Bongen 14:17. Gerelyhajítás: Sunde 64.08
 Svéd váltó: Hollandia 1:57.4. 200 m: Osendarp 21.7
 van Osta 21.9. 1500 m: de Ruyter 4:00.2. 400 m gát
 Fromme 54.3. Seibert 55 mp. Diszkosz: de Bruyn
 43.00. 4×100: LSV Osló 44.4.

Sporthírek mindenfelől

Az olasz teniszbajnokságok során a páros döntő
 jében a Cucelli, del Bello pár 7:9, 6:3, 6:1, 6:4 arány
 ban legyőzte a Bossi, Quintavalla párt.

A budapesti három nemzet ökölvívó viadalár:
 hétfőn a versenyre érkezik Mussolini fia, az olasz
 ökölvívók szövetség elnöke is.

— Gyilkosság az utcán. Popa Cristache és Popa
 Constantin, a Targoviste közelében levő Serdan köz-
 ségbeli lakosok között régi ellenségeskedés volt. Leg-
 utóbb Popa Constantin megleste az utcán ellenségét
 és kapával fejbavágta. Popa Cristache a fején olva
 súlyosan megsérült, hogy meghalt. A gyilkos eltűnt
 a községből. Kézrekerítésére megindították a nyo-
 mozat.

— A brazíliai általános mozgósítás, melyről hírt ad-
 tunk, nem kellett nagy lelkesedést a lakosság körében. A
 mozgósítási rendelet szerint minden fegyverfogható férfi
 husztól negyvenöt éves korig bevonulni köteles.

— Titkos börtörszöveg az aradi cukorgyárban.
 Az aradi ügyészség megállapította, hogy az aradi cu-
 korgyárban előzetes engedély nélkül börtörszöveg
 nem helyeztek üzembe. Mivel Franghian Arcadie a
 cukorgyár igazgatója és Világh István mérnök nem
 tudtak felvilágosítást adni a gyárban titokban létesít-
 ett új börtörszöveg üzemről, mindkettőt a törvényes
 rendelkezések elleni kihágás miatt őrizetbe vették.

— A propagandaminiszter hazaérkezett. Bucurestiből jelenti a Rador: Pénteken délután három órakor megérkezett Bucurestibe Marcu Alexandru propagandaminiszter és felesége, akik résztvettek mint az olasz kormány vendégei a velencei filmkiállítás. A pályaudvaron Badautu Alexandru a propagandagyűlés miniszterium vezetőikára, a bucuresti olasz köztársaság sajtótanárosa és nagyszámúban megjelent újságírók fogadták.

— Németország képviselője a bucuresti mezőgazdasági kiállításon. Bucurestiből jelenti a Rador: énteken délután öt órakor repülőgépen megérkezett bucurestibe dr. Moritz Alfréd, a német élelmiszer- és földművelésügyi miniszterium igazgatója. A repülőtérén a földművelésügyi miniszterium küldöttjei fogadták. Moritz Alfréd dr. a német miniszterium képviselőjében résztvesz a Bucurestiben megnyíló mezőgazdasági kiállítás megnyitó ünnepén.

— Adományok. A Timisoara-temesvári dr. Kakuk csecsemőgondozó és napközi gyermekotthon javára R. B. gy. gyermek-kórház Mária asszony pedig 100 leit adományozott az intézet vezetőségének.

— Házasság. Ötvegy Kőszeghy Emilné és Ermesztvári Ádám házasságot kötöttek. (Minden külön írtésítés helyett.)

— Új divatszalon. Megnyílt egy új női divatszalon, „Salon Bucuresti”, Timisoara-Temesvár I. Regele Ferdinand-körút 1/b, III. emelet. Tulajdonos Valeria dr. Subtire, a Süss Ilona szalon romanizálója. Kiváló és gazdag kollekció. Bemutató e hó 23-án délután, 11 órakor. Telefon 49-05.

— Zilahy Lajos vagyonát az államra hagyományozta. Budapestről jelenti, hogy Zilahy Lajos, az ismert magyar író, akinek házat a legutóbbi légitámadás alkalmával bombatalálat érte, feleségével együtt egész ingó és ingatlan vagyonát, a szerzői jogából származó összes jövedelmekkel együtt visszavonhatatlanul a magyar államra hagyta azzal a kikötéssel, hogy a vagyonat az ifjúság nevelésével kapcsolatos költségek fedezésére fordítsák.

— Öngyilkosságok. A doljmegeyi Smardan községben Teu Ion 70 éves gazda gyógyíthatatlan betegsége miatt az istállóban felakasztotta magát és meghalt. Önkezelést véget életének Morcov Mircea hatvanöt éves Rojiste községbeli asszony is, aki ugyancsak betegsége miatt akasztotta fel magát.

— Fischer Ernő, Arad, Regina Maria-ut 24, II. emelet, zongoratanítást megkezdte.

— Az érettségi vizsgálatok. Timisoara-Temesvárott megkezdődtek az érettségi vizsgálatok. A Diaconovici Loga állami liceumban Timisoara-Temesvárról, Aradról, Beius-Belényesről, Caransebes-Karansebesről, Lugoj-Lugosról és Oravita-Oravica-bányáról összesen 154 vizsgázó jelentkezett. Az írásbeli vizsgálatok folyamatban vannak s ezek eredményét hétfőn délelben hirdetik ki. Hétfőn délután megkezdődik a szóbeli vizsga. A Banatiában tartják a német tanulók vizsgáit, ahol 46 jelölt vizsgázik. A kereskedelmi liceumban Timisoara-Temesvárról, Aradról, Lipova-Lippáról és Lugoj-Lugosról 74 jelentkező iratkozott be a vizsgálatokon 68 vizsgázó jelent meg. Az írásbeli vizsgák itt szintén folyamatban vannak.

— Jövő vasárnap tartják meg a jótékonycélu szüreti délutánt. A Timisoara-temesvári római katolikus egyházközségi jözeffvárosi leánycsoport jótékonycélu szüreti délutánját, melyet a Vörös Kereszt és a dr. Kakuk csecsemőgondozó és napközi gyermekotthon javára rendeznek és mára hirdettek, technikai okok miatt egy héttel elhalasztották és a jövő vasárnap, szeptember 27-én tartják meg, a Bontila-utca 7. szám alatt.

— Bört lopott a gyárból. A Banati Bőrgyár feljelentette a Timisoara-temesvári rendőrségen, hogy raktárából mintegy 300.000 lei értékű bört loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást amelynek során kiderült, hogy a lepásokat Serbulet Ion, a gyár volt alkalmazottja követte el. A börtök eláta Gold Samuel gyárvárosi lakosnak 100.000 leiert, ez pedig továbbadta Rosenbaum Jenőnek 130.000 leiert.

— Tizennyolc éves zsidó ifjak jelentkezése. Bucurestiből jelenti a Rador: A nemzetvédelmi miniszterium a nagyvezérkar utján felhívja azokat a zsidó ifjakat, akik ez év folyamán betöltötték, vagy ezután töltik be tizennyolcadik évüket, hogy legkésőbb október 15-ig jelentkezzenek az illetékes hadkiegészítő parancsnokságon a kötelező munkaszolgálatra való beosztásuk végett. Jelentkezni kötelesek azok is, akik a jövő évben töltik be tizennyolcadik évüket. Ezek részére a kötelező munkaszolgálat 1943 április 1-én kezdődik. Alik elmulasztják a jelentkezést, családjukkal együtt a Dnyeszertentura küldik.

— Hitler sebesültszállító gépet ajándékozott a magyaroknak. Budapestről jelenti, hogy a budaörsi repülőterem megérkezett az a sebesültszállító repülőgép, amelyet Hitler vezér ajándékozott Kállay Miklós magyar miniszterelnök feleségének, Kállay Miklósné köszönettel vette át a repülő kórházat, és azt a magyar Vöröskereszt Egyesület rendelkezésére bocsátotta. Kállay Miklósné már régebben mozgalmat indított egy sebesültszállító repülőgép beszerzése érdekében és amikor erről Hitler vezér tudomást szerzett, egy Ju 52. rendszerű sebesültszállító gépet ajándékozott a magyar miniszterelnök feleségének. A magyar nemzet őszinte köszönettel fogadta a nagy német birodalom vezérének ajándékát és abban a német-magyar fegyverbarátság értékelését látja.

— Burgonya, bab, borsó, zöldségfélék szabad kereskedelem tárgyát képezik. A Timisoara-temesvári ellátási hivatal az elterjedt híresztelésekkel kapcsolatban közli, hogy a búzán, árpán, zabon, rozson, kölesen és kukoricán, illetve ezek örlményein kívül az élelmiszeradagok kiegészítésként szolgáló más mezőgazdasági termények (burgonya, bab, borsó, zöldségfélék stb.) szabad kereskedelem tárgyát képezik és a megye területén minden alakúság nélkül árusíthatók. A közönség lássa el magát az új termésig. Amennyiben ebben valaki megakadályozni igyekeznék, értesítsék a megyei ellátási hivatalt.

— Anyakönyvi hírek. A Timisoara-temesvári anyakönyvi hivatalban a következő bejegyzések történtek: Születtek: Pitic Adrian dr. orvos fia Adrian, Tökés Béla Tormac-vegyvári református lelkész leánya Ildikó, Krotz Frigyes hentes fia Herman, Mislac Ibrahim hajós leánya Fa ime (mohamedán), Dimitrovici Jivojin vasuti fémöntő leánya Mariaora, Ritter Ferenc cipészsegéd leánya Hilda, Vidician Mihai vasuti lakatos leánya Valeria. Házasságot kötöttek: Adam Ioan kereskedő és Schneider Josefina, Berghezan Ilie vasuti számvevőszéki hivatalnok és Popa Zamfira, Lacatus Ioan zenész és George Magdalena. Mauer István herbolgysegéd és Mauer Vilma. Meghaltak: Ötvegy Miuta Vasileáné Csilik Emilia 70 éves, Kovacevics Lavinia 58 éves vasuti nyugdíjas, ötvegy Neu Istvánné Reinhold Mária.

Állami Osztálysorsjáték sorsjegyét
Gheorghe Stănoiu
 nagy sorsjegyárúrában vásárolja
 Timisoara-Temesvár I., Regele Ferdinand-körút 6. Telefon 30-06
 Kívánatra a sorsjegyet postán házhoz küldi
Negyed sorsje. y 300 lei, fél sorsjegy 600 lei, egész sorsjegy 1200 lei

— A Románia—Németország nemzetközi teniszmérkőzés második napja román sikerrel zárult; Románia 4:1 arányban vezet.

— Elrekviráltak az árdragító szappangyáros gyárat. Bucurestiből jelenti a Rador: Az országos árkormánybiztosság közli, hogy Antonescu Ion tábornagy-államvezető utasítására Della Cort bucuresti szappangyáros ellen, aki árúját uzsoraáron hozta forgalomba, az alábbi megtorló intézkedéseket hozták: A tulajdonost a bucuresti városvezetőség rendelete alapján harminc napra táborba utalták, gyárat a hadsereg részére elrekvirálták, az ott található árut pedig elkobozták.

— Benzinkorlátozás Kanadában. Kanadában is sor került a benzinfogyasztás korlátozására. A hadfelszerelési miniszter kijelentette, hogy a német tengeraltjárók annyi tartályhajót sülyesztettek el az utóbbi időben, hogy nem képesek a benzinellátást biztosítani.

— Hatalmas felhőszakadás a portugál főváros felett. Lisszabonból jelenti a Német Távirati Iroda: Csütörtökön éjjel hatalmas viharral párosult felhőszakadás vonult végig a portugál főváros felett. A város több negyedét elöntötte a víz. A közlekedés megszűnt. A kár rendkívül nagy. A külföldi távbeszélő forgalmat felfüggesztették.

— A köztisztaság érdekében Timisoara-Temesvár város az esetleges járványok kikerülésére elrendelte, hogy nem szabad a házfalakat és kerítéseket bepiszkitani, az utcái csatornába szemetet dobni, szennyvizet önteni. A járdákon és utcákon kívül engedély nélkül nem szabad árut, hordókat, sütőrostot, jeget elhelyezni. Ha fűrészgépet működtetnek az utcán a munka befejeztével az illető helyet teljesen meg kell tisztítani. Nem szabad az utcán szárnyast vágni és 7 és 21 óra között tilos az utcára szőnyeget kiráznai. A rendelet azonnali hatállyal életbe lépett.

Mozi
Felhívás

Arad moziátogató közönségéhez!

Tekintettel az ősz beköszöntésére, az ARO-mozi szeptember 24-én diszeloadás keretében a legsikerültebb olasz filmmel nyitja meg a szezon. „Michel Angelo élete utan keszult „szerződés az ordoggal” című grandiózus film kerül bemutatásra.

Ez alkalommal egy rövid ismertetőt is adunk az ARO-mozi jól összeválogatott műsorából, mint bizonyítékát annak, hogy az ARO egymás után fogja a legjobb és legújabb filmeket bemutatni.

A szezonnyitó film után Gustav Diesel, Paola Barbara és Rossane Brazzi „A velencei hőhér” monumentális film következik, pazar kiállításban vetítve élénk a XV. századbeli Velencét, majd az utóbbi évek legsikerültebb francia filmje melyet Bucuresti hat hónap óta állandóan já szik: „Karelina”, Pierre Blanchard és Annie Ducaux aranyéremmel kitüntetett filmje.

Ezeket fogja követni Hans Moser legújabb és egyetlen filmje, „Cinlano de Medici”, leghatalmasabb történelmi olasz film. Alida Valli két legújabb filmje: a „Primadonna” és a „Vörös Taverna”. A legszébb olasz filmpoera, a „Paraszbecsület”, majd Fesche Giachetti és Paola Barbara Nápolyban készült csodálatos filmjük, melynek eredeti olasz címe „Napole che non muore”.

Ez képezi az ARO-mozi pazar műsorának első részletét.

Vasárnap és hétfőn Arad-n a mozik műsora a következő: Aro: Rigoletto (olasz film). Corso: Elbukott egy nő... (olasz film). Forum: Morena Clara (spanyol film). Uránia: Karácsony juliusban (amerikai film).

Vasárnap és hétfőn Timisoara-Temesvárott a mozik műsora a következő: Capitol: A titkos szerelmek. Thalia: Az utolsó aglegény. Corso: Kacagi Bajazzo. Fratelia mozi: Egy kis éjjeli zene. Roxy mozi (csak vasárnap): Az oroszországi hadjárat.

Rádiójavítási vagy átalakítási
 csak specialistánál végezessen
LABORATOR SPECIAL
 pt. REPERAT GE RAD.O. Arad,
 V. Goldis 5.

— 500 ezer lei rejtélyes eltűnése. Magyaranyu lopás ügyében nyomoz az aradi rendőrség. Erdélyi Gabor, a Bihar-örmarmegyei Gaiarac-Gyarak község natárában lévő, gróf Lasza-lele uradalom intézője 500 ezer leit hozott magával Aradra, hogy a forgalomból rövidesen kimező bankjegyeket a nemzeti bankban becserelje. A pénz beváltása utan a dr. Robu-utcaiban lévő Philips rádióüzletbe ment, ahol egy készülékét javították. Az aktatáskát, amelyben a pénz volt, letette az üzletben és a helyiség hátulsó részében lévő rádiójavítóműhelybe ment. Rosenfeld kereskedő eközben az üzletben megfordult vevőkkel volt elfoglalva és nem vehette észre, hogy az aktatáskát valaki ellopta. Amikor Erdélyi később távozni akar, és kereste a csomagot, megdöbbenne vette észre a lopást. Rosenfeld emlékszik rá, hogy két ismeretlen férfi megfordult a boltban, bemettek oda és azonnal távoztak, de az aktatáskát eknél sem látta. A tolvajt keresi a rendőrség.

— Orvosi hír. Dr. Fischer Ilona gyermekorvos, szabadságáról hazaérkezett, rendeléseit ismét megkezdi Aradon, Bucur-utca 20. szám alatt. Telefon: 20-73.

— Bírótság elé állítják, akik nem tartják be a légvédelmi előírásokat. Az aradi rendőrség közleményt adott ki, amelyben ismerteti a szeptember 16-án este Aradon tartott légvédelmi gyakorlatra vonatkozó megállapításait. A közlemény szerint a rendőrség megállapította, hogy a légvédelmi előírásokat sokan nem tartják be: egyes lakások nincsenek kellően elsötétítve; más lakások csak az utca felől részen, az udvar felől viszont nincsenek elsötétítve; bizonyos járművek tíz-tíz méteres távolságokban meggyújtják lámpájukat, más járművek lámpája nincsen előírászerűen álcázva, sokan pedig cigarettáznak az utcán, ami szintén nincsen megengedve. Akik az előírásokat nem tartják be, azokat bírótság elé állítják, névsorukat pedig az újságokban is közzéteszik, hogy mindenki tudomást szerezzen törvényellenes magatartásukról.

Mén egy fizetésért
 levezetünk, hogy a többi városrészek is lehessen egy-egy „MÁN VÁ”-ója
„FURNICA-MANGYA”
 Fogyasztási Szövetkezet 1. sz. fiókja,
 Timisoara-Temesvár II., Piața Traian 8
 Telefon 40-18

SZELLEMI IRÓINK FELADATA

Kiss Béla:

„Uj mélységeket és új értékeket tárjon fel“

Kiss Béla prói tevékenysége egyaránt kiterjed az egyházi irodalom és a szociográfia területére. A kolozsvári református teológián tett magántanári vizsgát. Jelenleg az Aiud-nagyenyedi „Bethlen Gábor” teológia tanára. Nemrég hagyta el a sajtót „Az Ige és az Egyház” című munkája, amelyben a református teológiai iránynak nevezett s elsősorban Barthoz fűződő egyházi kritikát szólaltatja meg kivételes felkészültséggel. Közlebről újabb műve jelenik meg, az „Imádságokönyv”.

Egyházi irodalmi munkássága mellett behatóan foglalkozik a népelet különböző jelenségeivel. Szociográfiai tanulmányait eredeti látásmódo, művészi érzék és tudományos ítéletképeség jellemzi. Főként a barcasági csángós életre érdeklődik. Népművészeti kutatásainak értékes eredményei feldolgozásra várnak.

A Cernatu-csernáfalui evangélikus egyházközség lelkipásztora.
(K. E.)

Az íróknak természetesen csak egy feladata lehet. Hogy írjon! Még pedig jól írjon. Más kérdés azonban, hogy mit értünk „jó” alatt? Egészen más a nagyközönség és más a műbírálat ítélete. Előbbi érdekesítő, gyönyörködtető, szórakoztató, de mindenestre könnyebb fajsúlyú szellemi terméket kíván az írótól, hogy az figyelmét az élet nehéz körülményeiről elterelhesse, az utóbbi mindezt megengedi, de feltétel gyanánt szabja az író elé, hogy ezeken a szempontokon túl valódi értékeket nyújtson művében, melyek nyereséget jelentenek irodalmunk és kultúránk szempontjából. A két követelményt összeegyeztetni az író örök és kényes feladata. Az első szempont figyelmen kívül hagyása esetén népszerűtlen, a másodiknál értéktelen író maradhat. Az író legyen

Serestély Béla (Simeria-Piski)

SZEPTEMBER

A széles asztalon pompás vázában őszi rózsák hervadoznak. Szeptember, Nyárutó, Csodás verőfény. A haladó kertek, hallgatag, titokrejtő erdők és rozsdaszín hegyek fölött az elmulás, az őszi haldoklás bágyadt szépsége lebeg.

Az ágyban, csipkés párnák között hervadozik a természet kertjének legpompásabb virága. Tizenkilencéves fiatalasszony. Szabályos szép arcán lázrózsák bibora ég. Hosszu, fekete pilláinak sötét sátra alól két égő csillag sugárzik a nyitott ablakon át a szeptemberi verőfénybe. Hónapok óta halódik beteg tüdejével. Az orvosok egy-egy vérhányási rohama után ismételtelen lemondtak róla. De az életösztön erősebb benne, mint a gyilkos kór ereje. Még mindig remél. Nem hagyja magát oly könnyen lebirni. Szívós természetű dacol a sejtlenkedő halállal, mely már-már nyujtaná érte csontos karmait. Nem is birta végkép legyűrni még, csak párnák rabjává gyöngítette. Teste szép formáit és megcsodált szépségét még mindig nem tudta teljesen lerontani. Halódásában is megcsillan még elomló szépsége, amint a muló nyár bája is megragyo meg hervadásában is.

Kezelő orvosa nemrég távozott el tőle. Arca derült hazudott és hivatásának gyakorlása közben betanult banális szavakkal vigasztalta. Hogy nemsokára jobban lesz. Nem kell elcsüggedni, Komoly aggodalomra nincsen ok. Ő azonban anyja és testvérei arcából, mint nyitvafelejtett könyvekből olvasta ki a valódot. Ezek az arck pedig gondtól árnyékoltak és szomorúságtól ködösek voltak. Elmondták neki azt, amit az orvosi tapintat és a beteggel szemben való emberi gyöngédség elhazudtak előle.

Miközben betegágyában pihenve, sorsa fölött tü-

népekné tanítója, irányítója, vezetője. Nem helytelen tehát, ha az író a szociológiai kutatás eredményeit bevonja írásaiba és leszáll a pusztán „irodalmiság” magaslatáról. Nem jelenti ez az irodalmi érték feladását. Kitől várjon a ma embere irányítást szellemi téren, ha nem az írótól?

Ennél is fontosabb azonban, hogy az író megvalósítsa Ibsen Brand drámája alap gondolatát: légy hü önmagadhoz! Törekedjék egyre többre. Az irodalmat az teszi vitathatatlanul értékessé és újjá, hogy a hamisítatlan szellem jut kifejezésre benne. Ez pedig azt jeleni, hogy az író hathatósan hozzájárul új mélységek, nemzete új értékeinek a feltáráshoz, ami faji kötelessége is. A fajiság a művészet által nyeri újabb és újabb értékeit. Kodály művésze példál az igazi magyarság szellemét szabadította fel a műveltség számára!

Ezért az író mai főfeladata az önkritika. Minél jobban megteszi, annál hübb marad önmagához, annál többet és nagyobbab fog alkotni. Erre annál is inkább szükség van, mert az ifj. Kubán Endre regénye körül keletkezett vita élénken mutatja, hogy

a műbírálat nem alszik

még irodalmi szegénységünkben sem. S ez helyes is. Legyünk szegények írókban, de ami tolluk alól kikerül, az legyen helytálló. Kevés, de jó. A lelkiismeret éberségére nagy szükség van az irodalmi élet terén is. Vigasztalásunk, hogyha művek nincsenek is, de kritika még van s sárkányként örökdi az igazi értékek felett. Erre kötelez is a becsület!

hetek óta avval él. Haza már aludni sem tér éjtszakánként, amit eddig még megtett néha-néha.

Az asszonyka aki rajongásig szerette az urát, ebbe a mártírokra emlékeztető megadással belenyugszik Istenem, olyan fiatal. Joga van élni. Hiszen ő mindössze tiz nanig volt felesége, asszonya az urának. A tizenegyedik napon már vért hányt s az orvos tiltotta neki a hitvestársai életközösséget.

Ebből a tiznapos nászuktól született kicsiny fiacskájuk. A fiatal anyának minden földi öröme. Eletek büszkesége. Boldogsága. De ez a boldogság — Istenem — milyen rövidéletű volt! Mindössze hét hónapra mérte ki az égi kéz. Akkor visszavette, tőle. Angyalnak az égbé.

Nagyottúró lelke ebbe a nagy, mérhetetlen vesztésébe is lassan-lassan belétörődött. Nem zúgolódott a végzet ellen. Férjének is megbocsátott, aki egy borongós alkonyatkor bünbánóan hazatért. Tehetett másként? — kérdezte önmagától. Hiszen ő már régen nem igazi asszonya annak a fiatal, életerős férfinak. Neki mindörökre hálás azért, mert gyermeket adott neki. Megajándékozta a legnagyobb földi boldogsággal: anyává tette.

Férje megtérése valósággal felvidította. Most már újból bizakodni, hinni kezdett felgyógyulásában. Betegtől székeben ott üldögélt az ablaknál és arca hervadó rózsáit fűrésztötte a szeptemberi verőfényben.

Az a másik pedig, az a démon még ezt a kevés boldogságot is irigyelte tőle. Többször izent, irt neki, hogy egyezzek bele a válásba. Adja vissza férje szabadságát, hogy őt vehesse feleségül. Előbb kért, az után követelt, végül pedig fenyegetőzött.

Micsoda harcot vívott lelkében a hitvesi szeretet a női büszkeséggel. Szerette férjét, meg sajnálta is. Belátta, hogy mellette kálvária az élete. Felszabadította volna a már csak kényszerű hitvesi kötelesség nyúgja alól. Hadd legyen boldog. Joga van ahhoz. Ezt mondta szerelmes szíve, mely fájt azért, hogy akit szeret, nem láthatja boldognak oldalát mellet.

Csak azért sem! — kiáltotta daccal női büszkesége. Azért, hogy te légy boldog vele? Nem! — Talán nem is irigységből. Hiszen tudta, hogy neki ugyis el kell mennie. Örökre. Nem is olyan sokára. Ha tehát meghalni kell, ne úgy haljon meg, mint megunt, eldobott asszony, hanem úgy mint Kovács Elemérné Feifájára annak az embernek neve legyen felírva akit ő szerelemmel szeretett. Aki gyermekének apja volt.

Szeptember vége felé közeledett.

A nyárutó borus, őszies szájai lengték körül a házat, a kertet. A vázában az asztalon friss őszi rózsák pompáztak, borus szépségükben.

A szomorúság szép, bánatos virágai.

Karosszékeben hátrádólve az ablaknál ült. Megszokott helyén. Nézte az utcán nyüzsgő emberáradatot. Az egészséges, boldog emberek áramlása az élet vágató iramában. De már nem irigyelte őket. Lelkébe az őszi elmulás fájdalmasan derűs szépsége csodálatos nyugalmat varázsolt. Valósággal szíjímáldott a bágyadt verőfény zuhatagában, melyet az őszi nap aranykorsója olyan pazar bőséggel öntött el rajta.

Vidám, csengő kacagás riasztotta föl. Az utcáról zengrtt, harsogott, tört be. zudult föl, tolokodott be a szobába.

Önkéntelenül kitekintett. Férje haladt el ott. Azzal a másik idegen asszonnyal a karján. Aki férjét tőle elrabolta. Ujjongva mentek el. Kacagva. Vidáman. Boldogan. Mint a hódító, mindent legyőző, diadalmas Ifjúság.

Az ablak alá érve tekintettük pillanatra össze-tárlakozott. A férjével. Az, mint a tettenért tolvaj süttöt a le hirtelen tekintetét. De az a másik, a démon, az ő még mindig hitese férje oldalán gögösen, gumyos lábottával felnevetett.

Ez a kegyetlen gumyos kacaj a szívére csapott. Mint hegyes karmu vércse a védőlen galambra. Önkéntelenül felsikoltott. Halkan. Szordinósan. Magdöbbenően.

Keze reflexmozdulattal hirtelen a szívére szaladt. Szemének csillagfénye megtört. Feje hátrahnyatott a csipkés párnára és finom, keskeny vércsenyéljén előbuggyant egy icipici bíborszínű gyöngyszem...

ÉLETÜNK

Kodolányi János:

Zsuzska néni koporsója

Lassan hozta be a pirosmázás korszóban illatozó noa-bort s előbb letörölgetve az asztalt s letakarva szépen pirosszéli lenvászon terítővel, odaállította a közepére, kis poharat is tett mellé, meg cifra tányérban puha kötrétest, aztán odaiült maga is és kínál-gatott:

— Egyön hát, lelköm. Igyék is hozzá. Igön-igön jaó borunk lett az idén. Hogy má tavaly, no. Igön jaó a buzánk is, olyan a lisztje, akár az a valóságos harmat. Lá, én is má csak ezt tudom rágni, mőte a fogaim elbucszuktak tőlem, hej, hej, hogy elmen az élet... Még csak mast vót ni, hogy maga is, lelköm, kis mezétlábas gyөрökse vaót, az udvarba futosgált, osztán mamá felesége, gyөрőke van...

Szívüöl szakadt a sóhaja, az élet mulandóságán érzett bánata s két csontos, hosszú, barna ujjával végigsimítgatta ráncos arcát, fogatlan ajkait s fekete, örvénylő szemét. Még most is örvény volt a szemé, de már nem szerelem örvénylett benne, nem is a régi, ormánsági temperamentum örvénylő ereje, hanem a pusztulás fekete mélye, a ürege, a halál zordon árnyéka. Még déleeg volt az öregasszony, igazi kemény, szívós, csontos és inas ormánsági öreg, a haja hollófekeke fürtökben bukkant ki hófehér lenkendője szélén, a tartása mint a jegenyéé. Még a halála is erő, még a pusztulása is büszkeség. S azok a különös tisztaféher lenruhák, a ragyogó bikla, minden, minden fehér rajta. Még ma is gyászolja egyetlen lányát, az évek folyamán világszépévé magasztosult Julit. Gyászol. Hófehérben, ragyogó ormánsági gyászszal. S a lány már tizenöt éve porlad a gylvánfai temető ékes kriptájában...

Elmerengve tépedem a foszladozó kötrétest és csurgatok a pohárba egy kis bort. Az öregasszony, gyermekségem tanuja, vigyázó ujjakkal simítgatja teher ruhája redőt s beszél.

— Jaj, de régön is láttunk má magát, lelköm, de régön is. Azuta megfőrfiasodott. Messze vitte a sora mitőlünk, igön messze... De messze vivőt ám engöm is az élet. Egyre csak messzibb az áldatlan velágtól s közelébb az én egyetlen, szépségős Julimhoz. Má nem sok üdö kell és meglátom ütet. Mer végezet-re eltétőt az igazság koronája. Aligság-alig várom má azt a napot, amikor béhunyhatom a szömömet. Mi öröme van az éjen öregnek, mint amejen én vagyok? Vasárnap kint vótam a Julim sirjánál, elnézőgettem, mejen szép helye van, mejen jó helye van szegénnek, mejen békességbe aluszik örökké. Amikor utoljára kibontottam a kriptáját, ugy vót mindön, akár a szobába, még a fotográfiája is a koporsó fölött, meg se fáult, a szép díafa koporsó mast is ugy ragyog, akár a temetés napján... Igön szép díafa koporsót faragtattam neki. A párja ott van a palláson, az az enyém lesz, nem sokáig vár már engöm. Egy fábul faragtattam mind a kettőt, ett állt a nagy díofa az udvaron ni, abbul van...

— Szeretném látni azt a koporsót — jegyzem meg illedelmesen.

— Maj csak, lelköm, majd csak — nyugtat meg s kissé felemeli selyemzetőt ujját. — Megmutaszom. Meg a szép selyőhummikát is a szörönyoe. Mer én má és akant mindönt az utolsó utamra. Külön, amek... okáimnak hagyok, külön, ameket a szegényök... külön a magamét. Mamá... má má nem ugy van, mint ahután az én üdömbe vót Mamá kiforgatták a velágot régi mivőléből. De én még ugy látom az én Julimat, amejen akkor vót szép, kerékképi, mejjes, derék, piros lánnak, aki ringott a bikla, suhogott a szép verágos selyöm, ak olyan vót, mint én, meg az anyám, fehérbe járt... fehér vót kívül-bévíül... Aki együtt járt velem a mezőre, együtt áztatta a lenöt, törte, fonta, szütte... A Julim...

Nem sir. Már régesrég elmúlt a sirás ideje. Zord ayugalmában a halál bizonyosságába vetett hittel, ugy néz a napfényes ablakra, mint aki már messze elmaradt a világ minden szépségétől és minden rut zürmaradtól, akinek a halál harmóniája az egyetlen szépség és remény. Felkel az asztaltól, int. Egyenesen lépked előttem, s fehérben, mint valami hatalmas lobogó gyertya. S a dohos szépszobában levesz a szekrény tetejéről egy kulcsot, vigyázva illeszti a faragott díofaláda, a szöröny zárába s megfordítja benne, mintha a multat nyitná ki minden selymével, szépségével illatával és virágával. S kitergeti a su-rogó selymeket, a mélystötét lilákat, feketéket, kéket. A szoba homálvában kivirítanak a tenéryi ró-sák s könnyesen kacagó buzavirágok. A halványkék tebelek és hótiszta biklák ragyognak.

— Ezt, ezt a nagyverágot igön szerette a Julim. Nem is tettemt mellé, hadd lássam, amég élök. Ebbe a lilába olyan vótam, akár a nyiló rét, mikor alkonyodik. Az órcám, mint a nap. Hajam, mint a sü-tét főlhö. Hej, hej... Ebbe akarom eltemettetni magam a Julim mellé...

— Gyűjjön hát, lelköm, mast megmutaszom a koporsót — mondja végül, megtörve a csendet. Lezárja a szörönyt, a kulcsot visszateszi a helyére.

S elindul előttem a padlásra.

A pókhálós, verébhadtól körülzajongott gerendák alatt, épen a beözölő napfény sugárkévéjében, ott áll a hatalmas díofakoporsó. Merev és súlyos, mint ez az asszony, aki bele fog fektüdni. Ragyogásában is sötét, faragottságában is végtelenül egyszerű, mint ez a zordon, református haldokló. S a koporsó egyik oldalán ott ragyognak az aranybetűk: Özv. Kovács Sámuelné... S a másik oldalon: Élt... évet...

Mennyit élt? Meddig élt?

Megnézem a felirást jobban: Élt hetvenhárom

évet.

Elámulok és megborzongok, most először... Ilyen rettenetes bizonyossággal tudja ez az asszony, hogy meddig él? Talán a halála napját is ismeri? Ki mondta meg neki? Mióta tudja? Vagy előre megszabja magának az élete határait s azokat nem lépi túl s azokon nem is marad innen?

— Amikor a Julimat temettük, akkor éjjel álomban megjelent ü előttem és azt mondta: „Édös, maga hetvenhárom évig él, három nappal se többet... Megtuggya maj előre, amikor menni kell, mer én szólok.” Hát azért irattam a koporsómra, hogy hetvenhárom évet élök...

Elindulok a padlás nyílása felé. Nyugtalanok lehetnek már odakint a lovak! A por, a meleg, a pókhálófűgöngyök csüngő sorai a szivemre nehezedenek. S miközben némán és szorongva lépkedek a pengő deszkalépcsőkön lefelé, ő a hátam mögött vidáman magyaráz:

— Nem kell má sokáig élni! Nincs messzi a hetvenhárom. Akkor megjelenik álomban a Julim és szól nekön és én elmék. Találkozunk Abrahám kebelén, a sirját se kell má kinyitni azután többet. Együtt aluszunk a szobába, a föld alatt, egy ágyba...

S a hangjában nincs semmi titokzatos. Nyugodt az és erős, mint a nyári szellőben suttagó tölgyfa egyhangu, magányos szava.

ANYANYELVÜNK ÉRT

A vízbe dobott kő u'án egyre szélesebben és szélesebben hullámoznak a vízgyűrűk. A víz elnyeli a követ, de a dobás ereje nem vész el, hanem megmozgatja a hullámokat és tovább terjed, a part felé. Az író szava sem vész el, habár el is tűnik a tömegben. Észrevétlenül tovább hatol a térben és nyomá-

ban új hajtások sarjadoznak széles körzetben.

Jól esik ezt ma ismét kimondanunk, amikor az író felelősségéről és feladatáról folyik közöttünk a szó és amikor sokan elnémulva visszavonulnak és az erőnek adják át egészen az új élet alakítását.

Az író szava ma sem vész el nyomtalanul.

és az írói aggodalmaskodás ma sem üzheti vissza íróinkat a hallgatás elefántcsonttornyába. Hiszen nyelvünk védelme, a szellem megőrzése ma is íróink feladata és ennek a feladatnak eleget tehetünk. Hiszen idestova talán már kilenc, tíz éve, hogy Kosztolányi Dezső Nyelvőre megjelent és nyelvvédő mozgalma megindult. Nyolcadik éve má: annak, hogy az ÁGISZ Anyanyelvünk című kis kézikönyve utjára indult és azóta már hány olyan

kisebb cikk és tanulmány lepte el sajtónkat, amely mind a tiszta és helyes magyarság törvényeit hirdette. Néha talán kissé tudákosan, máskor felkészületlenül, de közbe-közbe frissen, élesen és szellemesen folyt a nyelvvédő cikkek tanítása. És a cikkeknek messziről jött vissza a visszhangja. A magyar olvasó, ki könnyelműen, hanyag nemtörődomséggel szétszórta és elhajította magától nyelvünk ősi kincsét, most megszegyelte magát és ráébredt arra, hogy kötelessége

a helyes magyar beszéd.

Egyre többen kezdik aggodalmasan kerülni a beszéltartást idegen szavakat és kifejezéseket és keresgélnek az izesebb magyar szavakat. Javaslatok jönnek mindenfelől új magyar szavakra és kifejezésekre, néha bizony nyakatekertek és erőltetettek is, de azok is a felébredt nyelvi öntudatot hirdetik.

A magárahagyatott, önállóan okoskodó olvasó könnyen eltévedhet és hibát keres ott is, ahol régi magyar hagyományaink szerint folyik a szó. De hogyne tévedne el a magyar olvasó, amikor száz évvel ezelőt még a magyar szépprózában is hemzsegetek a germanizmusok, amikor például Jósika és Eötvös regényeiből a magyartalan szólásoknak jókora gyűjteményét lehetne összeállítani és bizony még Jósika nyelvében is gyakran megütközve botlunk bele németes kifejezésekbe.

Egy évvel ezelőt kezdtem el anyanyelvünkről írtaim és azóta mindánk is súlyos kifogások hangzottak el a felhatalas, gondtalan íróink, tollfogatóink ellen. (Elsősorban tollfogatóink) ellen, hiszen hiányzott íróink esetében a helyes és nagy ritkán szóltak még az utóbbi időben. A szerk.) Ekkor regény-nyelvünkben talán még nem is fiatal és gyakorlatlan néprajzi kerek szigorú és megérdemelt leckét a

helyes magyarságból, majd egy kisregény körül akadt lenivalója a nyelvvédő kritikának. Lapunk hasábjain Puhala Sándor dr. gyűjtött össze — tanító céllal — egy sereg szemléletes példát a magyar nyelvben levő németességekből. Cikkéből megdöbbentve láthatjuk, hogy különösen a németességgel érintkező magyar nyelvterületeken mennyi németesség használta os.

A nyelvhelyességi cikkekben és szójegyzékekben egy nyomdai hiba szurja szememet. Következésképpen ritki ott, vagy vastag betűvel szedik a kibasz kifejezéseket, a helyest pedig úgy, hogy az el is tűnik a szövegben. A fenti cikkből például követelőző néz felén a sok „leszerződnek”, „lekőjünk”, „lekérik”, „leszólják”, a „maradéktalan”, az „átütő”, stb. Ez biztosan megragad a fejemben, a helyes kifejezést azonban alig veszem észre, az talán egészen kimegy a fejemből. Az író minden igyekezete és buzgalma könnyen kárba vész, ha a nyomdai szedés nem megfelelő. Huzzuk alá a hibásan használt igekötőt, vagy ragot, de huzzuk alá mellette az egész helyes kifejezést is, hogy az ragadjon meg emlékezetünkben.

A hibáknak unos-unta'an ismét getése helyett

jobb volna a magyaros kifejezőmódra adni minél több példát. Nyelvérzékünk fejlesztése terén újabb magyar íróink tiszta nyelvezete többet használt, mint egész sereg oktató cikk. De az újságírásban má is lépten-nyomon találkozhatunk nyelvi hibákkal, ezért ezek kiirtásával is kell foglalkoznunk.

A németességeket po'oló helyes magyar kifejezésekre és a magyaros stílus törvényeire még visszaterünk, ezuttal csak a v a n igével kapcsolatos határozói igenevekről szóljunk egy pár szót. A népdal azt mondja: be van az én szüröm ujjá kötve, — zöldre van a rácsos kapu festve; azt is nyugodtan mondhatjuk: a ruhám el van szakadva, a kapu be van zárva, a kabátom meg van

va r r v a, s b. Mindezekkel egy cselekvés eredményét, vagy tartós állapotot fejezünk ki. Ilyenkor helyes a határozói igeneves szerkezet használata. A tárgyvalan igék azonban mindig magát a cselekvést fejezik ki, nem pedig állapotot, ezért ne mondjuk azt, hogy „el van utazva”. Az utazás, a menés, a futás nem állapot, hanem cselekvés, ezért mondjunk egyszerűen így: elutazott, elment, elfutott. És vigyázzunk: a jövőben nincs állapot csak tervezett cselekvés! Ezért mondjuk e helyett: az előadás meg lesz tartva, ezt: az előadást megtartjuk.

VITA ZSIGMOND, Aind-Nagyenyed

SZÖVETKEZETI ÉLETT

Fekete György:

Október hónapban megnyílik a Braşov-brassói szövetkezeti bolt

A körülmények folytán Fekete György, az Aiud-nagyenyei Hangya szövetkezeti szövetség hivatalos lapja, a „Szövetkezés” szerkesztőjének a Braşov-brassói Agisz szövetkezeti fogyasztási szövetkezetté történő kifejtéséről írott cikk csak most érkezett meg. Elsőrendű fontosságú közösségi érdekről lévén szó, ami sohasem veszt időszűréséből, a cikknek még így is magától értetődően helyet adunk. (A szerk.).

A magyarság öntudatos gazdasági szervezkedésének újabb bizonyosságát látjuk. Lugoj-Lugos és a Bánság fővárosának, Timişoara-Temesvárnak szövetkezeti összefogása után, a Kárpátok karéjának legkeletibb csücskében Braşov-Brassói magyarsága is megkezdte szövetkezeti életének kiszélesítését, a már meglévő alapok megerősítésével és újabb tevékenységi kör szakszerű kiépítésével. A szövetkezet jogi kereteit az Általános Gazdasági Szövetkezetben (Agisz) a város magyarsága már ezelőtt nyolc évvel lerakta. Azóta azonban nagy és lényeges változás történt a szövetkezet életében. Elszakadva régi központjától,

belépett az Aiud-nagyenyei Hangya Szövetség kötelékébe s attól kezdve ennek sokévtizedes tapasztalatokban gazdag ellenőrzése és irányítása mellett végzi áldásos munkáját.

A Hangyával való együttműködés

A Hangyával való szoros együttműködés és a mai rendkívüli áruellátási viszonyok hozták magukkal, hogy utóbbi időben mind több és több oldalról vetették fel a gondolatot, hogy

a tagok érdekében meg kell szervezni a szövetkezet fogyasztási alosztályát,

amire nézve az alapszabály módot és lehetőséget nyújt. A felvetett gondolatot a Hangya Szövetség a legnagyobb készséggel karolta fel, de ahhoz a feltételhez kötötte, hogy

a tagok a fogyasztási osztály megszervezéséhez elegendő friss forgótőkét, új üzletrészeket hozzanak össze.

A szövetkezet igazgatósága és felügyelőbizottsága, mindenben magáévá tette a Hangya Szövetség álláspontját s maga sem akarva bizonytalan kimenetelű kísérletezésekbe bocsájtkozni, dr. Szele Béla elnök és Kocsis Béla alelnök aláírásával az alábbi felhívást intézte a város magyarságához:

Szövetkezeti Testvéreinkhez

Közösségi életünk kiteljesedésének nap-nap után bizonyosságait látjuk.

Népiünk sorsának felelősségteljes hordozása szö-

vetkezetünk igazgatóságát és felügyelőbizottságát arra kötelezi, hogy a „Segíts magadon, az Isten is megaját!” örök igazságra támaszkodva engedjen a mind több és több oldalról megnyilvánuló közóhajnak s a Hangya Szövetség erkölcsi és anyagi támogatásával megszerveze az áruellátást szövetkezeti alapon és a már meglévő szövetkezeti jogi keretek kihasználásával s kizárólag az erre a célra gyűjtendő új üzletrésztöke felhasználásával fogyasztási bolt-helyiséget nyisson.

Célunk az, hogy gazdasági szervezkedésünk komoly pénzügyi alapjait lerakjuk s hogy összefogjunk és kihasználjuk közösségünk javára ezt a gazdasági erőforrást, amit háztartásaink és családjaink nap-nap utáni fogyasztása jelent.

A szövetkezés nemcsak erkölcsi, hanem elsősorban gazdasági közösség is, amelynek alapja a hamisítatlan kétszer-kettő. Vagyis ennek a gazdasági erőforrásnak kihasználásához megfelelő saját tőkére van szükség, hogy háztartási cikkek beszerzésére a szükséges pénz a szövetkezetnek mindig rendelkezésére álljon.

Ebben az új megalapozásban és a fogyasztási fiókboltnak a megszervezésében az Aiud-nagyenyei Hangya Szövetség a legmesszebbmenő erkölcsi és anyagi támogatását nyújtja. Nemesak áruellátásával támogatja az újonnan létesítendő fiókot, hanem ezenkívül hajlandó nagyobb összegű áruhitelt is nyújtani, de csak akkor, ha a tagok komoly üzletrésztől azt látja, hogy a Braşov-brassói magyarság is a Timişoara-temesvári Hangya szervezkedéshez méltóan akarja megszervezni közösségének fogyasztását. Braşov-brassói viszonylatban legkevesebb két millió lei az az összeg, amivel az első lépést meg lehet tenni, de ha ennél nagyobb összeg gyűl össze, úgy a fogyasztási fiók megalapozása, továbbfejlesztése a gazdasági élet törvényei szerint annál biztosabb. Ezért a szövetkezet minél nagyobb összegű üzletrészek befizetésére, amiből anyagi viszonyainkhoz mérten minden testvérünknek ki kell vennie a részét.

Egy üzletrész értéke 500 lei. Száz darab üzletrésznél többet senki sem jegyezhet. A pénz értékének eltolódása miatt azonban minden tehetősebb testvérinktől ennek többszörösére számíthatunk.

Itt nem alkalmi jótékonyági mozgalomról van szó, hanem a szövetkezet fogyasztási boltjának komoly pénzügyi megalapozásáról, amelynek berendezésével, szakszerű vezetésével méltónak kell lenni.

Az üzletrésztől való megszervezésénél zsinormértékű kell szolgálnia minden család háztartásának legalább is egyházi fogyasztása vagy ennek többszöröse. A szövetkezet csak így tarthat megfelelő árukészletet és elégítheti ki a tagok igényeit.

Nem ajándékot kérünk, mert ha népiünk fiai az önzendőt elegendő üzletrésztöke mellett majd vásárlással is hűségesebben támogatják a létesítendő fogyasztási fiókboltot, úgy a befizetett összegnek gyümölcsözőbb is kell osztólni és vásárlási visszatérítés formájában, amire Isten után a szakszerű és hozzáértő vezetés és a Hangya Szövetségnek sok évtizedes tapasztalatain alapuló irányítása és kipróbált ellenőrzése mellett vezetőségünk feltétlenül számít.

Nem akarunk távoli álomképeket festeni szövetkezeti tagjaink előtt, de igazgatóságunk további terve, hogy a háztartási cikkek: fűszer- és ételmegegyaruk mellett elegendő forgótöke összegyűlése esetén felvevni a környékbeli községek gazdasági vezetőivel a kapcsolatot tagjaink tojás, tej, vaj stb. szükségletének bár részbeni biztosítására.

Rendkívüli fontosnak tartjuk, hogy a befizetés ne húzódjék el és a lejegyzett összeget a szövetkezet tagjai felerészben azonnal, a hátralékot pedig legkevesebb harminc napon belül befizessék, mivel a Hangya Szövetség mindaddig nem járul hozzá és nem hagyja jóvá a fiókbolt megnyitását, amíg annak alapjait biztosítva nem látja. Különböző igazgatóságunk sem hajlandó vállalkozni betétes alapú kísérletezésekre.

Röviden összefoglalva ezek voltak az indokok, amelyek igazgatóságunkat arra kötelezték, hogy a fogyasztási szövetkezet megszervezésére és megin-

ditására lépéseket tegyen. Ha a szükséges anyag alap nem gyűlne össze, a most befizetendő összegeket a tagoknak visszafizetjük, illetve rendelkezésükre bocsátjuk.

A mai idők szelleme és a Hangya Szövetség irányítása, amit kötelességben való tartozásunk óta élvezünk, azt mutatja, hogy szövetkezetünk élete új határkőhöz érkezett. Ezért közösségi gazdasági életünk egyik legfontosabb pillérének a megalapozása érdekében feltétlenül számítunk testvéreink legmesszebbmenő erkölcsi és anyagi támogatására.

A Hangya Szövetség kötelékébe tartozó
Általános Gazdasági Szövetkezet „Agisz”
Igazgatóságának nevében:

Dr. SZELE BÉLA s. k.
elnök

KOCSIS BÉLA s. k.
alelnök

Komoly tőkével és szakszerűen

A felhívást a szövetkezet igazgatósága a közgyűlésen tette közzé, majd a megalakított üzletrésztöke-gyűjtő bizottság várososszerte megkezdte munkáját s mindjárt meglepő szép eredményt hozott, tekintve, hogy több 25.000 leies üzletrészjegyzés történt. Ezenkívül már az első napokban nagyszámú jegyzések és befizetések történtek kisemberek részéről is, ami a legmesszebbmenő reményekre jogosítja a vezetőséget.

Az új megmozdulás mellett felsorakoztak magyar egyházaink is és az élenállók, Vasvári Aladár főesperes, Csia Pál, Kovács Lajos és Nikodémusz Károly esperesnek nemcsak egyházaik anyagi részvételére tettek ígéretet, hanem legmesszebbmenő erkölcsi támogatásukról is biztosították a szövetkezet vezetőségét. Ez is mutatja, hogy a város magyar szövetkezeti életének kiszélesítését felekezeti különbség nélkül egyformán szívén viseli mindenki, aki népi közösségünkhez tartozik. Az értelmiségi osztály tagjai, valamint a város iparosága, kereskedőtársadalmi és munkássága nagy lelkesedéssel fogadták a kezdeményezést.

Különösen

rendkívül nagy öröklődés tapasztalható a háziasszonyok részéről, akiknek elsősorban érdekük a fogyasztási szövetkezeti bolt mielőbbi megnyitása.

Hol és hogyan jegyezhető szövetkezeti üzletrész

Új üzletrészek jegyzése és befizetése az igazgatóság által megbízott iktatóknál történik s ezenkívül állandó jegyzési és befizetési hely az Agisz üzlete (Weiss Mihály-utca 5. sz.) és a Közgazdasági Bank.

A vezetőség a szövetkezeti boltot már október hó folyamán meg akarja nyitni. Az eddigi jelek arra vallanak, hogy Braşov-Brassói város magyar közönsége hozzájáruló szövetkezeti életének komoly anyagi megalapozásához, Belátta, hogy szűkmarku alamiznamódszerrel nem lehet erős gazdasági vállalkozást létrehozni.

Ezért van ma különös jelentősége és értéke közösségi életünk gazdasági kaptárainak — a szövetkezeteknek. Ezt látjuk a Braşov-brassói nagyhordereji szövetkezeti megmozdulásból is, amely nem szalmalángszerű fellobbbanás, hanem

jövőtígérő, felelősségteljes építő munka, ahol a tégla-hordók és a tervező építésszek kezébe téve munkálkodnak a kitűzött cél elérésében.

Akajate biztos tani
családja árulását?

JEGYEZZEN

Hangya-Agisz üzletrész

Állandó jegyzési és befizetési helyek:
Közgazdasági Bank: Braşov-Brassói.
Bejárati a városházával szemben.
Agisz Szövetkezet: Braşov-Brassói,
Weiss Mihály-utca 5. sz.

„CORVIN” Hitelszövetkezet
tagjának, betétesének lenni, népi köze essége!

Még ma iratkozz be!

Készpénzedet pedig betétképpen kamatra a „Corvin” Hitelszövetkezetnél helyezd el! Gondold arra, hogy a te tagd járadból és betétedből — ami egy nekéd jövedelmező s — támo atjuk oisó kölcsönrel tagtestvéreidre — ma engem, holnap esetleg már téged is. Gondold jövődre és takaróskodni! Befizetés és betéti helyek: Hétköznap délután 9. 15 óra között a Magyar Házban levő irodában Vasárnap délután 10. 12 óra között a területen Piața Traian-téren, Nenadovics házban, Gradiel-utca k. III. kerületben Kiefer, volt Novotny-vendéglő. IV. ker. ben Pavatz, volt Potyev-vendéglő. V. kerületben (Menala) Boulevard Hasdeu 16 szám.

Legkevesebb tagsági díj 1000 lei (2 d.b. üzletrész), fizethető részletkben is és hetenként is 100 hét alatt, beiratásdíj 5 lei üzletrészenként
Népednek annyit érsz, amennyit érte teljesítesz

GYERMEKVIILÁG

Mese a fehér tyukocskáról

Volt egyszer egy gazdasszonynak egy szép fehér tyukocskája. De ez a tyukocska nemcsak, hogy igen szép, hanem szorgalmas is volt. A tojásai meg olyan nagyok voltak, hogy nem volt párjuk a faluban. Büszke is volt a gazdasszonya, hogy neki kicsoda tyuka van! De azért soha meg nem dicsérte volna, olyan szigorú volt.

A fehér tyukocska pedig egyszer csak szomorodni kezdett:

— Ej, hát miért nem dicsér meg soha a gazdasszonyom, bárhogy iparkodom? Sohase ciróga, sohase beszél nozzám. Talán nem is szeret!?

S hát, amint így busult, busult a tyukocska, a tojásai mind kisebbek lettek. Elkezdte erre szidni a gazdasszonya: óh, te ilyen meg amolyan, nem szégyelled magad ilyen kicsi tojásokat tojni!

Szégyelte is magát a szegény tyukocska s a bánata is nagyobb lett ezután, hogy lám, a gazdasszonya nem hogy nem dicséri, de most már szidja is! S a tojásai ezután még kisebbek lettek. Akkorák voltak már csak mint egy galambtojás.

No, de te is hordta érte mindennap a gazdasszonya! Még meg is fenyegette, hogy ha másnapra meg nem embereli magát, nem kap többé friss eledelt.

Erre kezdett el még csak igazán busulni a fehér tyukocska! És másnap csak akkor a tojásakája lett, hogy a rostalikán is majdnem átesett.

— Ne megállj, te lusta, ingyenélő jószág! — ripakodott rá a gazdasszonya. — Levágok holnap, ha nem igyekszel jobban.

Szegény tyukocska azonban, hogy igyekezett volna nagyobb tojást tojni, amikor így ráijesztettek. Csak ült, ült egész nap egy sarokban étlen-szomjan és majd a szive szakadt meg a szomorúságtól.

Másnapra azután nem is lett egy mákszemnyi tojásakája sem.

A szigorú gazdasszony meg majd megpukkadt mérgében. Szaladt is azonnal a konyhába a késért, hogy, no de most levágja és meg is főzi mindjárt, legalább eszik jó tyuklevest belőle.

Ott maradt a szegény remegő tyukocska a baromfiudvaron, hogy jaj, most azután vége lesz mindennek.

Szerencsére azonban éppen arra jött egy jó kislány az édesanyjával. Meglátja a tyukocskát.

— Jaj, de szép, fehér tyukocska. — mondja az édesanyjának. — De miért olyan szomorú? Talán nincs, aki szeresse?!

Meghallotta ezt a szigorú gazdasszony, amint éppen jött ki a konyhából, nagy-nagy késsel a kezében.

— Nincs aki szeresse?! — kiáltott oda a kislánynak. — Mit lehetne szeretni egy ilyen haszontalan, lusta ingyenélőn. No, de most végzek vele s meg is főzöm délre!

— Jaj, ne bán'tsa szegénykét! — könyörgött a kislány s már oda is szaladt a szegény kis tyukhoz és a karjába vette. — Édesanyám, kérem, vegye meg nekem ezt a szép tyukocskát, úgy el tudnék játszogatni vele!

Édesanyja meg is vette a szegény kis állatot, a szigorú gazdasszonytól. De boldogan vitte haza a kislány! Dicsérte, babusgatta, odahaza azután kicsinyke kezéből etetgette.

Meg is jött a tyuknak egyszerre a kedve. S hát másnap reggel amikor a kislány felkelt korán reggel, hogy a tyukját megetesse, csak szalad is ám be rögtön nagy örömmel az édesanyjához!

— Nézze édes anyám, milyen édes, icinyke, picinyke tojásakát tojt az én tyukocskám!

Csakugyan ott volt kezében az icinyke tojás. Akkorácska csak, hogy tán a rosta likán is átesett volna, de a kislány mégis örült neki. S még jobban dicsérte, szerette tyukocskáját. Az meg egész nap jókedvűen járkált kotyogott körülötte az udvaron.

Másnap csak szalad ám be megint nagy örömmel a kislány. Akkorácska tojás volt most a kezében, mint egy galambtojás.

— Nézze csak, édes anyám, mekkora tojásakát

tojt ma az én tyukocskám! — mondta dicselkedve.

— Ó hiszen ezt már meg is főzhetem neked a reggelhez finom lágytojásnak.

Soha nem evett a kislány még ilyen finomat. Hálásan ölel e meg érte tyukocskáját s egész nap dicsérte, dédelgette, etetgette.

A kis tyukocska meg viszonzásul olyan nagy tojást tojt a következő napon, hogy libatojásnak is beillt volna. A kislány ezt már fel se merete venni, hátha elejné. Csak kedves tyukocskáját kapta a karjára és úgy futott be vele az édesanyjához:

— Édes anyám, jöjjön csak ki! — kiáltotta lelkendezve. — Nézze meg, mekkora nagy tojást tojt az én tyukocskám!

Szaladt ki rögtön az édesanyja, csodálkozik ő is: sohasem látott még ekkora tyuktojást!

Nem győzték dicsérni érte a tyukocskát, de azért ő nem bízta el magát. Másnap is és azután is mindennap egy-egy éppen ilyen csodálatos nagy tojással ajándékozta meg kicsi gazdasszonyát.

Az egész falu csodájára járt a kisleány szép fehér tyukjának és a gyönyörű, nagy tojásoknak. De elfutott a híruk a szigorú gazdasszonyhoz is. Az el se akarta hinni, hogy a ő régi rossz tyukja a kisleánynál így megszerényedett. Elment, hogy megnézzé.

Hát csakugyan úgy volt. Azok a tojások még annál is nagyobbak voltak, amiket őnála tojt a kis tyuk valamikor.

De el is fu'otta erre a méreg a szigorú gazdasszonyt. Ráripakodott a tyukocskára és szidta mint a bokrot, hogy így meg amugy, őnála is megvolt mindene, miért lett hát olyan haszontalan?

A tyukocska azonban most már nem ijedt meg tőle.

Kot-kot-kotkot-kotkodács! — kiáltott vissza mérgesen ő is a gazdasszonyra. Majd amikor jól megmondta neki a mondókáját, többé rá sem nézve, büszkén sétált tovább az udvaron.

A kisleány megértette a kis tyuk beszédét és elnevette magát.

— A tyukocskának igaza van — fordult a szigorú gazdasszonyhoz. — Az állatot is szeretni kell. Maga meg nem szerette, hisz soha meg nem dicsérte, bárhogy iparkodott. Nem csoda hát, ha elment szegénynek a kedve!

Megszégyelte magát erre a gazdasszony, el is tűnt onnan mindjárt. A tyukocska meg hálásan futott a kisleányhoz és jókedvűen mondogatta neki:

— Kotkodács, kotkodács, mindennapra egy tojás.

Azóta is ott van nála és szorgalmasan tojja a csodaszép, nagy tojásokat. Igaz, hogy a kisleány sem felejtí el egy nap sem megdicsérni!

Wilma néni.

Bucsuzik a nyár

Sötét felhő száll a kéményre, ereszre, bucsuzik a golya, bucsuzik a fecske.

Károg a vén varju szomorúan: „Kár, kár, oda van a nyárifény, oda van a nyár már”.

Öbégat a cinke: „Kicsit ér, kicsit ér”. Ráfel a veréb: „Maholnap itt a tél”.

A kert végén busa, kiabál a rigó, azt fútyul: „Elmúlt a nagy vakáció”.

IRÉN NENI

TELEFON 20-10 FORUM, ARAD TELEFON 20-10

MA! Spanyol ének, spanyol tánc, spanyol zene, spanyol humor! A romantikák, gitárok, castagnetták és a bűbájos melódák filmje.

Műoron kívül 31. sz. hirdó a legujabb eseményekkel. — Előadások 3, 5, 7, 15 és 9 30-kor. Dél előtt 11:30 órakor matiné 30 leles helyára!...

KÖZGAZDASÁG

Törvényrendelet a katonai és polgári ellátási államtitkárság újjászervezéséről

A hivatalos lap szeptember 17-i 217. számában megjelent a katonai és polgári ellátási államtitkárság-újjászervezéséről, valamint a nemrégben létesített iparügyi, kereskedelmi és bányászati államtitkárság megszervezéséről intézkedő törvényrendelet.

Az első törvényrendelet megállapítja, hogy a katonai és polgári-ellátási államtitkárság közszolgálati szerv,

amely biztosítja az országnak mezőgazdasági termékekkel, élelmiszerekkel, bőr- és textilárúkkal, fogyasztásra alkalmas olajokkal és zsírokkal, valamint a szükséges fűtőanyag-gal való ellátását.

Hatáskörébe tartozik a fenti cikkek racionalizálása.

Az államtitkárságot egy államtitkár vezeti, aki a nemzetgazdasági minisztérium által kiadott rendelkezésekkel működik együtt. A nemzetgazdasági minisztériumnak jogában áll az államtitkárság hatáskörébe utalni más, itt fel nem sorolt cikkekkel való ellátást is. Az államtitkárság katonai ellátási, a polgári lakosság ellátási vezértitkárságra, személyzeti és könyvelési ügyosztályra, végül a gyűjtési hivatalra és a különleges ellátási hivatalra oszlik. A katonai és polgári ellátási vezértitkárság feloszlik a racionalizált élelmiszerek-igazgatóságára, a nem racionalizált élelmiszerek igazgatóságára, bőr- és textilárú ellátási ügyosztályára, fűtőanyag ügyosztályra, szállítá-

si ügyosztályra, az ellátási tervek nyilvántartási hivatalára, valamint a katonai és polgári ellátási államtitkárság hatáskörébe utalt cikkek ellenőrzését végző ügyosztályra.

Az államtitkárság mellett működő hadsereg-ellátási ügyosztályok a háború befejeztéig jelenlegi beosztásban maradnak. Az árellelőrzés a nemzetgazdasági minisztériumban felállított országos kormánybiztosság hatáskörébe kerül. Az ipari termékek és anyagok árának ellenőrzése az iparügyi, kereskedelmi és bányászati államtitkárság hatáskörét bővíti. A vas- és fémipari vállalatoknak szükséges nyersanyagok, ezen iparágak fegyvertárgyainak és kész gyártmányainak, továbbá a széntermelő ipar-nak szükséges nyersanyagok és ezen iparág termékeinek zárolását és rekvirálását a haditermelési minisztérium végzi. A többi termék zárolása és rekvirálása az iparügyi kereskedelmi és bányászati államtitkárság közbenjöttével történik.

A katonai és polgári ellátási államtitkárság a nemzetgazdasági minisztériumtól független költségvetéssel dolgozik. Jogában áll a nemzeti szövetkezeti intézetnek, illetve az emellett működő kormánybiztosságnak a törvényben engedélyezett utasításokat megadni. Ezek végrehajtása esetén kérheti a nemzetgazdasági minisztériumot a szövetkezeti törvényben foglalt szankeciók alkalmazására.

Az iparügyi, kereskedelmi és bányászati államtitkárság megszervezése

Az iparügyi, kereskedelmi és bányászati államtitkárság közszolgálati szerv, mely az ipar, kereskedelem és bányászati megszervezését, irányítását és ellenőrzését végzi.

Ebből a célból a katonai és polgári ellátási államtitkársággal azonosan szorosan együttműködik a nemzetgazdasági minisztériummal. Vezetője egy államtitkár.

Az államtitkárság munkaköre vezértitkárságra, ipari vezértitkárságra, kereskedelmi vezértitkárságra, bányászati vezértitkárságra, könyvelési igazgatóságra, személyzeti ügyosztályra és ipari, kereskedelmi és bányászati mozgósításra oszlik.

Az államtitkárság mellett működik a román földművelési intézet, a legfelső bányászati tanács, a nemzeti közlekedési tanács, a nemzeti szövetkezeti intézet, a bányakitermelés kereskedelmi igazgatósága (ACEX) és a bányászati, illetékes és redevencák kereskedelmi igazgatósága.

Az ipari vezértitkársághoz tartozik az ipari igazgatóság és az energia igazgatósága. Az előbbi az ipari termelés ellenőrzése, támogatása és növelése útján a kis- és nagyiparosság ügyeit intézi, irányítja a gyakorlati jellegű iskolákat és műhelyeket, végül nyilvántartást vezet az összes belföldi és külföldi behozott nyersanyagokról.

A kereskedelmi vezértitkársághoz tartozik a belföldi kereskedelem igazgatósága, a hitelügyosztály, továbbá a mérték és nemeselem ügyosztály. A belföldi kereskedelem igazgatósága végzi a szakmai szervezetek irányítását és ellenőrzését, a kereskedelem, fogyasztási központok, tözsdék stb. ellenőrzését és irányítását és felügyeletét. Az ipari és kereskedelmi felügyelőségek eddigi megbízatásuk mellett kötelesek állandóan tájékoztatni az igazgatóságot az illető körzet gazdasági helyzetéről és tanulmányokat készíteni a helyi ipari és kereskedelmi kívánásokról. A hitelügyosztály tanulmányozza és megkönnyíti a bankkereskedelem és általában a hitelügy-tek zavartalanosságát.

A külföldi árucsera vezértitkárság kiviteli igazgatóságra, behozatali igazgatóságra, fizetés-szabályozó igazgatóságra és a külügyminisztérium-mal való összeköttetést fentartó különleges szolgálataira oszlik.

A bányászati vezértitkárság ügyosztályai: Kőolaj- és gázigazgatóság, a bányáilletek, adók és redevencák igazgatósága, valamint az ellenőrző és felügyelői szolgálat.

Az ipar, kereskedelem és bányászati mozgósításának vezértitkárságában működik az ipari, kereskedelmi és bányászati intézmények légtalmi szolgálata.

A szaharinhasználat ellenőrzése. A pénzügyminisztérium utasította az alárendelt szerveket, szigorúan ellenőrizték a cikkek gyártásánál cukrot használó vállalatokat, ne hogy azok szaharinnal édesítsék az élelmiszereket és italokat.

Az állandó mezőgazdasági tanács erdélyi tagjai. Az állandó mezőgazdasági tanács tagjaivá öt évi időtartamra a köve kezd erdélyi mezőgazdákát neveztek ki: Maior Victor (Cluj—Turda-Kolozs-Torda megye), Adam Nicolae (Arad megye), Kaufman Herberl (Braşov—Brassó megye) és Cristea Solomon (Braşov—Brassó megye). A bizottságnak tizenhárom tagja van.

Félév alatt 47 ezer vagon tűzfát szállítottak Bucureştibe. A katonai és polgári ellátási államtitkárság most hozta nyilvánosságra az 1938—1942 évek március—augusztus hónapjában Bucureştibe szállított tűzfát mennyiségét. Eszerint 1938 március—augusztus hónapján 43.344 vagon, 1939-ben 29.232 vagon, 1941-ben 33.380 vagon és 1942-ben 47.609 vagon fa juttott a fővárosba.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételi, a második az eladást jelenti.) Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Svájci frank 43.70—45.43, svéd korona 44.80—46.57. Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, német márka 59—60, török font 92—92, dinár 2.898—3.05, szlovák korona (38 százalékos felárral) 4.68—4.77, pengő 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, olasz líra 9.50—9.50, francia frank (38 százalékos felárral) 3.15—3.27, horvát kuna 2.95—3.

Határidő napló

SZEPTEMBER 30:

Az Öfelsége I. Mihály király arcképét viselő ezüstből vert 250 lejes érmék forgalmi értéke lejár. Adófizetésre december 31-ig lehet használni ezeket az érméket.

A zöldszinű, középen a volt király víznyomása arcképét viselő 1000 lejes bankjegyek forgalmi érvénye lejár. További egy hónapig a nemzeti bank fiókjai végzik a becserelést.

Gépjárműtulajdonosok eddig a napig kötelesek a carne de bord-ja bevezetni a tulajdonukban levő gumibroncsok számát, márkáját és sorozatszámát.

A gyapjúgyűjtés beszolgáltatásának határideje lejár.

OKTÓBER 1:

Cipőgyárak, üzletek és műhelyek eddig a napig kötelesek eljuttatni jelentésüket az előző kétheti közzétételről a nemzetgazdasági minisztérium termelési osztályához.

OKTÓBER 5:

A zsidó vagyonok, jogok és érdekek álcázásának leküzdéséről szóló rendeltörvény kiegészítését jelentő rendelet értelmében bejelentendők a zsidókkal kötött részesedési szerződések (alkalmi társulások), zsidók és nem-zsidók között létrejött betéti, közkereseti, polgári és kereskedelmi társasági szerződések, valamint a zsidó háztulajdonosokkal és főbérlelőkkel kötött bérleti és albérleti szerződések.

A gyapotengrenáló üzemek a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyagosztályán havon a ismétlődő bejelentést tesznek a gyapotszedőktől (zonisti) egrenálásra átvett mennyiségről, a termelőktől azok szükségletére megtartott gyapotnak egrenálás végett hozzájuk szállított mennyiségéről az illetékes községi vagy városi előjáróság szállítási bizonylata számának és keltének feltüntetésével, a minőség szerint felsorolt egrenált gyapotról és végül a gyapotfeldolgozó vállalatoknak szállított egrenált gyapot mennyiségéről.

Bőr-cserző üzemek a nemzetvédelmi minisztériumnál havonta bejelentik a marha- és kecskebőrrel lefejtett szőr mennyiségét a feldolgozásra került bőrök számának és súlyának felüntetésével.

Ügyeletes gyógyszertárak

Vasárnap, szeptember 20-án Aradon a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot: Rozsnyai (Avram Iancu-tér) és Ghinaciu (a textilgyár mellett).

Hétfőn, szeptember 21-én Aradon a következő gyógyszertárak tartanak szolgálatot: Földes (Eminescu-utca) és Wottsch (volt Bernáth, az állomás mellett).

Vasárnap, szeptember 20-án Timişoara-Temesvárott a következők az ügyeletes gyógyszertárak: Belváros: Ionescu-Heyer (Unirii-tér), Gyárváros: Meisner (Petru Maior-tér), Erzsébetváros: Cristea (Lahovary-tér), Józsefváros: Csillag (General Dragalina-tér), Mehálában a Corvin, Fratelia-Ujkissodán a Panajoth és Freidorf-Szabadfalun az Frenicci gyógyszertár.

Hétfőn, szeptember 21-én Timişoara-Temesvárott a következők az ügyeletes gyógyszertárak tartanak szolgálatot: Belváros: Hügel (Libertatii-tér), Gyárváros: Jauner R. (Stefan cel Mare-utca), Erzsébetváros: Keller (Carol-ut), Józsefváros: dr. Götterbarm (Vasarescu-utca), Mehálában a Corvin, Fratelia-Ujkissodán a Panajoth és Freidorf-Szabadfalun az ügyeletes gyógyszertárak.

ARO-keret

Arad. Tel. 24-45

MICHELI SIMON
ROSSANO BRATI

MARIA MERCADER
PAOLA BARBARA
DORIS DURANTI

«CANTO DI DIVERTE»
DUPA PIESA LUI VICTOR HUGO
acompaniat de celebra muzică de VERDI

RIGOLETTO

Regia:
MARIO
BONNARD

Ma!

Di...hatatlan
...rāja

Rádió

VASÁRNAP, SZEPTEMBER 20

București: 7.30 Katonai rádióposta. 7.55 Hírek, hanglemek. 9.30 Istentisztelet közvetítése. 12.50 Zenekari hangverseny énekszámokkal. 13.50 Német nyelvű hírek. 14. Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 A falu órája. 16.30 Munkáműsor. 19 Hanglemek. 20 Hírek. 20.10 és 20.35 Hanglemek. 20.45 Előadás. 21 Vigjáték előadása. 22 Hírek, sport. 22.20 Operett-részletek. 23 Könnyű tarka zene.

Radio Moldova: 9.30 Istentisztelet közvetítése. 13 Hanglemek. 13.20 Hírek. 13.35 Hanglemek. 14.05 Román zene. 14.40 Orvosi tanács. 14.50 Hanglemek. 18.30 Hanglemek. 18.50 Jazz-band. 19.15 Heti összefoglaló. 19.30 Jazz-band. 20 Előadás. 20.15 Neves énekesek hanglemezei. 20.30 Énekkar hangversenye. 21 Hírek. 21.15 Hegedűjáték. 21.45 Táncczene.

Budapest I: 8 Hanglemek. 8.45 Hírek. 10 Egyházi ének és szentbeszéd. 11.15 Evangélikus istentisztelet. 12.15 Ifjúsági műsor. 12.55 Felolvasás. 13.10 A rádiózenekar hangversenye. 13.45 Hírek. 14 Hanglemek. 15 Felolvasás. 15.45 Cigányzene. 16.40 Felolvasás. 17 Hírek. 17.25 Film és táncczene. 17.55 Molter Károly felolvasása. 1.815 Szalonő és hangversenye. 18.40 Tamási Áron elbeszélése. 19.20 Hegedűjáték. 19.40 A zenélő óra című szindarab előadása. 21.40 Hírek. 22 Sport. 21.35 Katonazene. 23 Idegen-

nyelvű hírek. 24 Hírek.

Budapest II nem közvetít műsört

HÉTFŐ, SZEPTEMBER 21

București: 6.55 Hírek, hanglemek. 12.25 Katonai rádióposta. 12.55 Katonára. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 18.20 Katonai rádióposta. 19 A rádiózenekar hangversenye énekszámokkal. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.10 és 20.35 Hanglemek. 20.40 Előadás. 21 Szalonzenekari hangverseny. 22 Hírek, sport. 22.20 Zongorajáték. 23 Könnyű tarka zene.

Radio Moldova: 13 Hanglemek. 13.20 Hírek. 13.45 Zenekari hangverseny énekszámokkal. 14.45 Könnyű zene. 18.30 Spanyol zene. 19 Előadás. 19.15 Szinfonikus hangverseny. 20 Előadás. 20.15 Zongorajáték. 20.35 Hanglemek. 21 Hírek. 21.15 Operáriák. 22 Könnyű tarka zene.

Budapest I: 6.40 Torna. 7 Hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.15 Zenekari hangverseny. 11.30 Hanglemek. 11.40 Felolvasás. 12.10 Szalonotós hangversenye. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14 Szalonzenekar hangversenye. 14.30 Hírek. 15.20 Hanglemek. 15.50 Diákfőőra. 16.20 Hírek. 17 Énekkar hangversenye. 17.15 Hangfelvétel. 17.35 Az operabáza zenekarának hangversenye. 17 Énekkar hangversenye. 19 Hírek. 19.05 Cigányzene. 20 Versek. 20.10 Szalonzene. 21 Hanglemek. 21.40 Hírek. 22.10 Zenekari hangverseny. 23 Idegen nyelvű hírek. 23.10 Magyar dalok. 24 Hírek.

Budapest II nem közvetít műsört.

KEDD, SZEPTEMBER 22

București: 6.55 Hírek, hanglemek. 12.25 Katonai rádióposta. 12.55 Román-olasz katonazene. 13.50 Német nyelvű hírek. 14 Rádióhíradó. 14.20 Hanglemek. 14.30 Sebesültek órája. 15.30 Előadás. 18.20 Katonai rádióposta. 19 Német énekesek hanglemezei. 19.15 Olaszország órája. 19.50 Német nyelvű hírek. 20 Rádióhíradó. 20.10 és 20.35 Hanglemek. 20.40 Előadás. 21 A rádiózenekar szinfonikus hangversenye. 22 Hírek, sport. 22.20 Zenés előadás Barcelonáról. 23 Tarka könnyű zene.

Radio Moldova: 13 Román zene. 13.30 Hírek. 13.45 Hanglemek. 14.35 Operett-részletek. 18.30 Román dalok és táncok. 19 Előadás. 19.15 Énekhangverseny. 19.35 Hegedűjáték. 20 Előadás. 20.15 Ének. 20.30 Zenekari hangverseny, közben 21 Hírek. 21.45 Régi és új táncok.

Budapest I: 6.40 Torna. 7 Hírek, hanglemek. 10 Hírek. 10.15 Hanglemek. 11.20 Wagner lemezek. 11.40 Divattudósítás. 12.10 Katonazene. 12.40 Hírek. 13.30 Bajtársi szolgálat. 14 Szalonzenekar hangversenye. 14.30 Hírek. 15.20 Zongorajáték. 15.45 Gyermekek főőra. 16.20 Hírek. 17 Cigányzene. 18 Felolvasás. 18.30 Táncczene. 19 Hírek. 19.05 Helyszíni közvetítés. 19.50 Német filmzene. 20.20 Dalok és előadások. 21.20 Hanglemek. 21.40 Hírek. 22.10 Cigányzene. 23 Idegen nyelvű hírek. 23.10 Szalonzene. 24 Hírek.

Budapest II nem közvetít műsört.

A timisoarai városi mozik műsora ■ Előadások kezdete 3. 5. 7. 9-10-11. Vasár- és Ünnepnap d. e. 11-kor is

CAPITOL

Fosco Giachetti és Alida Valli

A titkos szerelmes

Szentimentális olasz zenés vigjáték
32-es számú O. N. C. híradó

THALIA

Szórakoztató szalonvigjáték

Az utolsó agglegény

Főszerepben: HELI FINKENZELLER és EWALD BALSER

32-es számú O. N. C. híradó

APOLLO

Átalakítások miatt szünet

Apróhirdetések

Alkalmazás

Zsidó vallású jól fizető bejárónő jó fizetésű keresetű, kéttagú ur-családnak. Cím Timisoara-Temesvári kiadóban. (5229)

Jól fizető mindenest keres keresztyén ur-család, 3 szoba takarításához, jó fizetésű, csakis éves bizonyítványokkal, 45 éven alul, október 1-re, vagy 15-re. Jelentkezni: Timisoara-Temesvár, Regele Mihai I. No. 4, női divattüzet. (2462)

Keresek megbízható zsidóasszonyt vagy lányt, aki a háztartás minden ágában járatos. Lefkovics posztós, Arad, Oct. Boga-utca 5. (3338)

Három tagú keresztyén család október 1-re keres jól fizető mindenest. Wiesner órász, Timisoara-Temesvár IV. Dragalina-tér 9. szám. (2458)

Kőművest keresek azonnalra. Desideriu Friedrich, Timisoara-Temesvár, II. Coganiceanu-utca 8. (2426)

Zsidó, jól fizető mindenest keres azonnalra kéttagú ur-család. Jelentkezni 10-11 és 6-6 között. Arad, Str. Gheorghe Popa 10, apart. 2. (3335)

Minden zsidó, kéttagú családnak, felvétetik. Jó bánásmód. Etes. Eminescu utca 2, II. emelet. Jelentkezni 2-4 között. (3330)

Zsidó bejárószakácsnő és szobalány felvétetik jó fizetéssel. Cím Reclama Hirdetőben. Arad, Eminescu utca 8. (3226)

Szappanfőző mestert keres jó bizonyítványokkal vallás különbség nélkül egy bucuresti gyár. Cím Reclama Hirdetőben. Arad, Eminescu 8. (3277)

Tiszta, szorgalmas zsidó bejárónő 2 személyhez felvétetik. Timisoara-Temesvár, II. Pestalozzi-utca 12. szám, I. emelet. (3821)

Jól fizető szakácsnőt azonnalra keresünk. Dr. Demian, Timisoara-Temesvár, I., Ady-utca 2. szám III. em. (2512)

Intelligens fiatal lányasszonyt keresünk 4 éves kislány mellé. Lusig Timisoara-Temesvár, I., Regele Mihai-körút 9. szám, I. em. ajtó 4. (2523)

Fa-esztergályos tanoncot kosztal és lakással felveszek. Timisoara-Temesvár, III., Porumbescu-utca 115. szám. Szász. (2524)

Keresek egy feltétlen korrekt megbízható egyént vas-üzeti vezetésére kot. 1-re. Cím Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3382)

Magános zsidó házaspár vagy magános nő, aki a háztartásnak vállalja, családtagként felvétetik. Cím Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3361)

Egyszemélyes háztartás vezetésére közepes koru iparos családból való egyszerű nőt keresek vidékre. Cím Reclama hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3379)

Zsidó bejárónőt keresünk október 1-re. Arad, Tudor Vladimirescu 13. (3369)

Ügyes zsidófiut és zsidónőt jó bánásmód és fizetés ellenében háztartási munkához keresünk. Arad, Miron Cristea utca 5. (3385)

Főtéri divattüzet keres perfect román-magyarul tudó keresztyén női irodalmi munkatér, ki pénztárkezelésben is járatos. Ajánlatokat „Divattüzet” jellegre, Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. (3386)

Zsidó mindenest kéttagú családnak jó fizetéssel felveszünk. Arad, Bd. Regele Ferdinand 33. (3387)

Zsidó szobalányt keresek magas fizetéssel. Jelentkeztek adják le címüket Arad, Central Szállás 9. sz. (3371)

Allást keres

HADMENIES gazdaság gazdaságban ispár vagy gazda; állást keres. Felcsége majoros, vagy háztartás vezetését vállalná. Cím Enge aradi felügyelőség, Jesit Vulcan utca 12. (3295)

Keresztyén magyar nő, perfect szakácsnő, magános urhoz ajánlom. Cimeket a Timisoara-Temesvári kiadóba kér. (2512)

Több évi gyakorlattal rendelkező keresztyén fiatalember, vegyészeti, vagy rokon szakmában keres elhelyezkedést. Cimeket Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3343)

Varrónő házakhoz ajánlom. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. kérek. (3377)

Egyedülálló, intelligens komoly nő, házvezetőnői állást keres. Kitünő bizonyítványokkal rendelkezik, iradalmi háztartásban hosszú ideig működött, a finom főzést is érti. Pedáns, megbízható, vidékre is megy. Ajánlatokat „Szorgalmas” jellegre, Reclama Hirdetőirodába. (3359)

Magános urinő mellé mindenest házvezetőnőnek ajánlom. Cím Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3360)

Ékszerkészítő-segéd, külföldi tanulmány utjáról hazakerkezett, állást keres. Megbízható, jómegjelenésű fiatalember. Ajánlatokat fizetéssel és feltételekkel „Ékszerkészítő” jellegre a Timisoara-Temesvári kiadóba kér. (2528)

Teljesen megbízható magános idősebb intelligens nő, mindenhez értő, munka és rendszerető, jólelkűek háztartásába ajánlom. Vidékre is. Szives megkereséseket „Fizetés nem fontos” jellegre, Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. kérek. (3368)

Teljesen egyedülálló idősebb urinő keres kisebb háztartásban házvezetőnői állást. Nem nagy fizetésre, csak jó otthonra vágyik. Vidékre is megy. Cím öz. Thuránszky Sándorné, Siria, Arad megye. (3274)

Lakás

4000 lelt adok annak, aki szerez egy vagy két szobás lakást azonnalra vagy október elsejére a belvárosban. Cimeket Reclama hirdetőbe, Arad, Eminescu utca 8. (3337)

Egy szobás, utcai ujjonnan renovált lakás október 1-re kiadó. Arad, Saguna utca 54. (3365)

Kiadó modern szoba Timisoara-Temesvár, III. Lahovari-térnél, konyha, fürdőszobával, magános urnál, lehetőleg intellektuálisabb hályonnel vagy házasságnak, ellátásért vagy bért. Megbeszélés vasárnap és kedden 11-13 óra között telefon 18-03. (2523)

Adás-vétel

Kifogástalan télikabát macskoruhát keresek 9-10 éves leányka részére. Cimeket Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. kérek. (3378)

A Tempo bizományi üzle Arad (Fischer Eliz-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyeget, íróasztalokat, varró- és írógépeket, bútorok, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat, Porcellánok és disztárgyak nagy választékban. Veszünk megbízóink részére teljes lakáshozrendezéseket, modern és antik butort, szőnyeget, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellán. Zálogelőrelát meg hosszabbítjuk. Futárunk hetenként kétszer megy Timisoarara. Tempo. Arad (Fischer Eliz-palota.) Telefon: 19-75. (4028)

A Semeiaki Róm. Kath. Hittközség KANTORT

keres. Fizetés természetbeni lakás, 800 m² kerttel, stolapénz, fizetés meggyezés szerint. Német és magyar nyelv megkivántatik. Az állás elfoglalandó 1942 november 1-én. Csakis személyes jelentkezéssel tárgyalunk. Az utköltés nem lesz megtérítve. Jelentkezési határidő 1942 október 15.

Polh Adám, v. elnök.

Komplett díjfürdőház hálószoba asztallal eladó, Timisoara-Temesvár III. Brancoveanu utca 18 szám. (2527)

Jól bavezetett hölgyfodrászüzet forgalmas helyen azonnal eladó. Cím Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3366)

Eladó pézsmabunda középtermű hölgy részére, és egy dararoka-bor. Megtekinthető Scheuermann szűcsnél, Arad, Minorita párt. (3376)

Állapotban lévő sőtétkek kosztim eladó, Oituz utca 45. (3370)

Eladók 12 személyes evőeszköz, porcellán, férfi átmeneti felöltő, tiszta butorok. Arad, Numa Pompiliu 20. I. 12. (3332)

Egy modern mély gyermekkosci és egy sportkosci jó állapotban lévő, eladó. Arad, Oituz utca 45. (3380)

Eladó elsőrendű női fekete öszikabát, közepes méretű karcsú alakra, 12 személyes márkás porcellán ebédőszerviz, villanyhajszárító, kis (uti) villanyvasaló börtökben, ágytál és párnatarló. Megtekinthető d. u. 2-3 és 6-7. Cím Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3375)

Egy 8. — vagy 10-es vasrámás cséplőgépet bármilyen rossz állapotban sürgősen megvételre keres: Holzer garage, Lipova-Lippa. (3811)

MAROSPARTI VILLA

modern, 2 és 3-szobás lakás, pince, házmesterlakás, közel a központhoz. 110 négyzetméter telekkel 4.200.000.—, egybefüggő 240 öl kerttel (fron: a Murespartra) 5.200.000.— Hatschek ügynőség, Arad, Carol-körút 17. szám, telefon 16-95.

Villany takaréktűzhelyet keresek megvételre, 4 felső égővel és két sütővel, csakis kifogástalan állapotban. Ajánlatokat „Director Gen.” jelige alatt a Timisoara-temesvári kiadó továbbítja. (2506)

Omega aranyórárt, vagy hasonló prima gyártmányú és kifogástalan állapotban levő férfi órárt keresek megvételre. Ajánlatokat „Director Gen.” jeligére a Timisoara-temesvári kiadóba kérek. (2508)

Kifűnő hegyaljai bor literje 80 lei. Arad, Grigore Comsa (volt Ioan Calvin) 34. szám. (3306)

Eladó egy komplett, modern konyha-berendezés egészen új, valamint 2500 drb. kicsi, öreg cserép, ócska ajtók, ablakok és egy összerakható vasgép. Timisoara-Temesvár, III., Iris-utca 15. (2495)

Gumi- vagy kendergumót keresek 15—20 méter hosszban. Desider Friedrich, Timisoara-Temesvár II., Cogalniceanu utca 8. (2475)

Eladó festett fél hálószoba, függöny, tikör, rádió szekrényel, gyermekkosci, járóka, jégszekrény. Arad, D-na Balaşa-utca 184. (3227)

Használt főnyelvézőgépet és sportlakket vesz: A Müley-cég, Timisoara-Temesvár I. Solderer utca 11 szám. (2449)

Karikahajós varrógép, vaskályha, ágytoll huzattal, ebédioszonyeg, gyapjuszőnyeg, patefon, gyapjupokroc eladó. Timisoara-Temesvár IV., Fröbl utca 36. U. em. 25. délután 1—5-ig. (3813)

Keresek megvételre 56—100 drb. Cigája jurt. Ajánlatokat Keller utván. Timisoara-Temesvár III. Carol körút 27 alá kérek. (2485)

Gőzgépet 30—50 HP. sürgősen megvételre keresek. Boariu Simion, Obreja, Caransebes. (3182)

Varrógépet veszek, eladok, cserélek és javítok. Sambura, Arad, Calea Banatului 12. (3304)

HALLÓ BRASOV-BRASSÓIAK!
Forduljanak bizalommal a most megnyitott **MAGAZIN GENERAL** céghez Brasov-Brassó, Diaconu Coresi utca (Kuhmart) 5. hcl mindenki a legutánoyabbnak értesítheti vagy bizományba adhatja feleslegessé vált használati cikkeit és értéktárgyait: patefonokat, rádiókat, varrógépeket, szőnyegeket, stb. Vétel! Eladás! Közvettetés! Hagyatékok, alkalmi vételek!

Nagyon jól felszerelt és bevezetett női fodrász-üzlet eladó. Érdeklődők a címüket adják le Reclama Hirdetőbe, Arad, Eminescu 8. (3333)

Két kisebb szobára való tapéta eladó olcsó áron, Igrecz György fodrász, Arad, Bratianu utca. (3378)

Zongora, bécsi gyártmány, félhosszu eladó. Cim Reclama hirdetőben Arad, Eminescu 8. (3262)

Porszívógépet teljesen jó állapotban, modernet keresünk megvételre. Burza, Vaskekesdás, Arad, a pénztárnál. (3381)

Eladó egy oszlopos furógép 15 mm. lyukig, 2 drb. komplett körítérsz tengely, 5 drb. ó. v. fordítókörög 50 és 60 cm. nyomtávra. Ing. Tanco Arad Mircea Stanescu utca 9. (3197)

Használt jó állapotban lévő tricotage-gepeket (Kettenstuhl, Rundwirkmachine, Jacardmaschine) keresünk megvételre. ATEX, Arad, Penes Curcanul 14. (3342)

Cserépkályhát használtat vennék 180—200 köbméter fűtésre. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3349)

Szólóprés jó gyarmányu kitűnő állapotban eladó. Szabó Károlynénál, Pantota. (3350)

Ház négy lakással, évtizedek óta fenálló vegyeskereskedéssel együtt eladó. Cim a Timisoara-temesvári kiadóban. (2525)

Gyermekkosci, modern, világos színű, karikahajós varrógép, fűzőkád, vaskályha eladó Timisoara-Temesvár, IV., Fröbl-utca 36 II. em. 25. (3818)

Ház egy holdas kerttel, alkalmas kertészetnek is, eladó. Timisoara-Temesvár, II. ker. szőlők Campina-utca 2. szám. (3820)

Selyemkelim kézimunka asztalterítők, valódi selyem zongora takaró, sztorfüggöny, damasztabret, szalvétákkal keleti mintás ottomán. átmeneti kábat magas férfinék eladó Timisoara-Temesvár, II., Titu Maiorescu-utca 19. (2511)

Két állattól investboa és 3 lg. paplan-vatta olesén eladó. Timisoara-Temesvár, I. Gh. Lazar-utca 3. szám, ajtó 4. (2517)

Eladó internacionaj 2 tonnás kamion gumik nélkül, valamint 5 HP. Bartha-Márki-motor, üzemképes állapotban, Szollinger, Baling, jud. Severin. (2516)

Motorkerékpár eladó, alig használt, requirálás alól mentes. Telefon: 26-84. Timisoara-Temesvár. (2520)

Kötőgépek eladók: 7/38, 5/50, 5/60, 7/30 és harisnya-kötőgépek. Érdeklődni: Haas, Timisoara-Temesvár, Unirii-tér 5. (2519)

Eladó modern sötét szép diófa hálószoba. Timisoara-Temesvár, Sft. Pavel-tér 9. II. ker. Gloria-utca felytatása. (2518)

Villanymotor, Siemens-gyártmány, önindítóval 1 fázisu 220 volt, majdnem új. Érdeklődni telefon 26-84. Timisoara-Temesvár. (2522)

Harisnyakötőgép, kézi hajtással parasztfonálnak, teljes felszereléssel, majdnem új, eladó. Jó kereseti lehetőség. Felvilágosítást: Haas, Timisoara-Temesvár, Unirii-tér 5. II. em. (2521)

HATSCHER ÜGYNÖKSÉG

Arad, Carol-körút 17 (v. 46.) Tel. 16.95. **ÁRAK EZREKBEIN!**

Házak: 25.000: főtéri üzletés 14.000: belv. jó lakásosztással, cca 3% jöv. — 12.000: átároház, 6 tkv. tétel, cca 4.5% brutto. — 7000: belv. bérház komplexum. — 5.000: modern bérvilla. — 4.000: villa negyedben, 13 lakás. — 3500: központban, üzletes sarokház. — 3100: színházhoz közel, modern, emeletes, közepnagy lakások. — 3000: II. ker. 5 l. kás, fürdőszobák, 300 öl kert. — 3000: murespa. i 2 lakásos villa. — 2500: közportháznál 2x2, 3x1 szobás compl. lakás, nagy kert. — 2200: fő-térhez közel, modern 3 szobás, parkettás, 2x2 szobás, compl., kettős telek, pince. — 2100: Saguna-nál 3 lakásos, fürdőszobákkal. — 2000: belv. félemeletes 3x2, 6x1 lakás, nagy kert, összközművek. — 1950: 5 szobás, szőő és gyümölcsös kerttel. — 1800: belv., vendéglős. — 1700: állomásnál, 10 lakás. — 1500: fűton sarokház. — 1400: II. ker. 2x2, 1x1 szobás, telj. lakás istállójával. — 1300: megállónál, üz. sarokház, 2 lakással. — 1000: állomásnál új üz. sarokház. — 800: pernevaj 3 szobás, új — 750: 5 lakás, 360 öl kert. — 420: belv. 2 szobás. — 330: 3 lakásos, telekárban. — **FÜLDEK:** 16.000: timismegyei 300 k. h. l. a tanyával — 10.000: bánáti birtok, új épületek modern felsz. — 7400: Timisoaranez közel 160 k. h. l. a. — 4000: aradmegyei 90 k. h. — 3500: Aradon, bejtelek 16 k. h. tanyával. — 1600: lugoji 96 k. h. szántó. **SZŐLŐK:** 4500: 11 k. h. 8 szoba, villa és felsz. — 2000: paulisi 4 k. h., ház, kolna és felszerelés.

3 ablakok rámaival eado. Cim Arad, Radulescu utca 5 szám, ap. 18. (3373)

Különféle

Hesz tánciskolájában Arad, Alexandri utca 2. szám aiat 20-ától kezdők tanfolyamra beiratkozhatnak minden este 7 órától. Csütörtök, szombat, vasárnap tanegyakorló órák. Kívánatra zártkörű táncórák. (3222)

Figyelem! Jegyezze meg új címetet, mert ha ruhája molyrágott, kiégett vagy elszakadt, azt speciális műtőmással be-szővetheti B. Kemény Klárinnal, Timisoara-Temesvár, III., Porumbescu-utca 69. szám. (3773)

Üzletükben kaphatók:
Gyermekkosci
Vashordók
Vashapuk és ajtók
BOZSAK-MŰVEK
Timisoara-Temesvár II., Glo. e. u. 11

Lakásnak, üzlet vagy rakárnak megfelelő helyiség azonnal kiadó. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3305)

Diákány, vagy tisztviselőnt teljes ellátásra válll állami főtisztviselő szvegye. Kovácsné, Timisoara-Temesvár, IV., Camelliei-utca 70. szám, vagy telefon 37-89. (2502)

Betársulnék ipari vagy kereskedelmi vállalatba 500.000 leivel, havi 20.000 lei biztos kereset mellett. Ajánlatokat „Rentabilis” jeligére a Timisoara-temesvári kiadóba kérek. (2504)

Nagy száraz raktár, butorok és más áruk elraktározását vállaljuk. Előjegyzéseket elfogadunk. Arad, Episc. Grigorie Comsa 38—40. (3353)

HÁZAK: 50 lakásos 6 millió, 18 lakásos 5 millió, 12 lakásos 3 millió, 3x2 és 1x1 2 millió, 2 szobás fürdőszobás 900 ezer, 4 szobás parkos 2 millió, 7x1 szobás 800 ezer, 2 szobás 500 ezer, 3x1 szobás 300 ezer Nikolovics ügynőség, Arad, Piata A. Iancu 21.

Poloskaírtást, parkettaszurást, garancia mellett vállal: Lovas, Arad, Bulv. Regina Maria 18. szám. Házmesternél. (2423)

Föld elhordásra ingyen kapható. Arad, G. Coanda utca 9. (3351)

Megbízható, garanciaképes, helyiséggel rendelkező tejcsarnok-kezelő (be lesz tanítva), kerestetik olyan faluból ahol legalább 200 liter tej kapható 20 leies ár mellett. Ajánlatokat „20.000” jeligére a Timisoara-temesvári kiadóba kérünk. (2488)

Pénztárcaságot gyűjtök figyelmébe! „Totul pentru tara” írású 250 leiesem van. Érdeklődők a Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu-utca 8 alatt tudhatják meg címetet. (5222)

Betársulnék ipari vagy kereskedelmi vállalatba, esetleg romanizálás céljából, 1.000.000—1.500.000 leig. Cim a Timisoara-temesvári kiadóban. (2514)

Butorok beraktározására száraz, tiszta, szép földszinti helyiséget ajánlok, lakásra is alkalmas, nincs zónában. Felvilágosítás: Timisoara-Temesvár, I., Lonovics-utca 8. I. emelet 15. (2515)

PÁLYAZAT OVÓNÓI ÁLLASRA

Az Alba Iulia-gyulafehérvári róm. kat. egyházközség pályázatot hirdet ovónói állásra. Javaldalma: a hasonló minősítésű állami tanerőket megillető fizetés. Kötelessége: egycsoportos osztatlan ovóda vezetése. Pályázat a római katolikus plébánia-hivatal címére szeptember 20-ig küldendő (Calea Regele Ferdinand I, 29). Róm. kat. Egyháztanács.

Felhívás
Az Arad-Csanádi Gazdasági Takarékpénztár R-T. Arad felhívja t. részvényeseit, hogy a Monitorul Oficial 1942 április 1-én megjelent 78 számában közzölt bélyeg-törvény 14. szakaszának 1. pontja értelmében való kezeltés végett alábbi részvényeiket és ped.g: a sarga színű 1000 lei n. é. részvények közül a 2048—3094 számuakat a viola színű, egyesített, 5000 lei n. é. részvények közül az A/1579—A/3363 számuakat az intézet főpénztáránál Aradon, legfrésőbb 1942. évi októbr hó 10-ig letétbe helyezni sziveskedjenek hogy az esetleg szükségesnek mutatkozó bélyegzés eszközhessik. Arad, 1942 szeptember 18. Az igazgatóság.

PÁLYAZAT
A Timisoara-temesvári református egyház pályázatot hirdet segédlelkész állásra. Javaldalom: Lakás: butorozott szoba fürdőszobával, államsegély és készpénz az egyház pénztárából, melynek összege megudható a lelkési hivatalban. Az állás okt. 1-én foglalandó el. A pályázatok szept. 25-ig adhatók be a Timisoara-temesvári lelkési hivatalban.

Kis családi házat szép kerttel bérbevénnék József- vagy Erzsébetváros előnyben. Cimeket kérem „Megbízható keresztény” jeligére a Timisoara-temesvári kiadóba leadni. (2492)

37-es jó állapotban levő női bakancsot cserélnék kis Singer-varrógépért. Timisoara-Temesvár, I., Hamlet-utca 9. (2490)

Köszönetnyilvánítás
Ezúton, r onunk köszönetet mind azoknak, akik felejtethetlen fiam, illetve testvérünk

Román József
temetésü résztvettek, virágot és koszort hoztak a ravatalra. Külön köszönetet mondunk jóbarátainak, a Tricolor sportegyletnek és a zenekarnak.
A gyszóló ROMÁN család

Magános német urino felvesz egy-két két diákat, vagy diákleányt teljes ellátásra. Cim Arad, özv. Dr. Hajnalné, Traian-tér 1 szám. (3341)

Elvállalok teljes ellátással diákányt, Arad, Caragiale utca 23, ap. 2. (3356)

Két diákat, vagy diákányt teljes ellátással felvénnék, Arad, Grigore Alexandrescu utca 25. (3359)

Egy üres telek, fatécpnek, vagy más hasonló célra kiadó. Cim Arad, Mossotzy-telep-Gradište, Razvan utca 22/30. (3374)

Uj bérházak
modern lakásokkal, legkezbb fekvéssej
Lei 10.000.000 — és
12.000.000
Megbizott: BANCIU Rudolf, Arad, Ghiba Birta 40.

Oktatás
Kezdlők és haladók hegeő-tanítását vállalom. Pálfi Lili, Timisoara-Temesvár, III., Wilhelm Műhely utca 15. szám I. em. (2510)

Francia születési okleveleg tanárnó, francia, német, angol órákat ad. Cim Arad, Caragiale 12. (3355)

Zongora órát, díző képzést gyors és pontos tanítás mellett adok. Cim Reclama Hirdetőben, Arad, Eminescu 8. (3357)

Hirdessen a
Dele Hirlapban!